

UNIVERZITA KARLOVA

Právnická fakulta

Jiří Jonas

**Povaha práce profesionálních sportovců se
zaměřením na fotbal**

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce: prof. JUDr. Jan Pichrt, Ph.D.

Katedra pracovního práva a práva sociálního zabezpečení

Datum vypracování práce (uzavření rukopisu): 01.03.2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem předkládanou diplomovou prací vypracoval samostatně, že všechny použité zdroje byly řádně uvedeny a že práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Dále prohlašuji, že vlastní text této práce včetně poznámek pod čarou má 125 522 znaků včetně mezer.

V Praze dne 21.03.2024

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval panu profesorovi JUDr. Janu Pichrtovi, Ph. D za nepřeborné množství rad, trpělivost a poskytnuté konzultace. Dále bych rád poděkoval své rodině a přátelům za podporu během celého studia.

Obsah

Úvod	1
1 Sport a právo	5
1.1 Definice sportu	5
1.1.1 Sociologické definice sportu.....	5
1.1.2 Legální definice sportu	6
1.2 Sportovní právo	9
1.3 Právní úprava sportu	13
1.3.1 Ústavní zakotvení sportu	13
1.3.2 Zákonné zakotvení sportu.....	14
2 Sport a pracovní právo	15
2.1 Vztah sportu a pracovního práva.....	15
2.2 Právní postavení profesionálních sportovců v ČR.....	19
2.2.1 Švarcsystém	22
2.2.2 Rozsudek NSS – 2 AfS 16/2011 – 78	23
2.3 Profesionální sport a závislá práce	26
2.3.1 Závislá práce	27
2.3.2 Definiční znaky závislé práce	28
2.3.3 Samostatná výdělečná činnost	30
2.3.4 Problémy spojené s podřazením profesionální sportovní činnosti v kolektivních sportech pod závislou prací	31
2.3.5 Podnikatel	32
3 Daňové aspekty zdanění sportovců	34
3.1 Analýza podle českého práva	36
3.1.1 Způsoby zdanění profesionálních sportovců	37
3.1.2 Sociální, zdravotní pojištění	38
3.2 Mezinárodní zdanění příjmů	38
3.2.1 Právo zdanění v kontextu mezinárodního dvojího zdanění v EU.....	38
3.2.2 Zdanění daňových nerezidentů v ČR.....	39
4 Komparatistika úprav práva sportovců v jiných zemích EU	40
4.1 Německo	40
4.1.1 Zákon o sportu v Německu.....	41
4.2 Francie.....	42
4.2.1 Zákon o sportu ve Francii	43
5 Fotbal.....	44
5.1 AC Sparta Praha vs Georges Mandjeck	45
5.2 Ligová profesionální smlouva.....	48

5.3	Postoj AC Sparta Praha.....	51
6	Závěr.....	53
7	Seznam použitých zdrojů	56
7.1	Seznam použité literatury.....	56
7.2	Seznam použitých právních předpisů a judikatury	59
7.3	Seznam internetových zdrojů.....	60
8	Seznam tabulek a zkratk	66
8.1	Seznam tabulek	66
8.2	Seznam použitých zkratk.....	66
	Abstrakt	67
	Abstract.....	68

Úvod

Sport považuji za současný společenský fenomén. I když na tomto místě není mým cílem jeho přesná definice – ta bude obsahem následujících kapitol – je zřejmé, že ve smyslu fyzického výkonu nebo pouze nezúčastněného sledování, se se sportem setkal téměř každý. Pro jeho rostoucí význam a společenskou oblibu vidím dva hlavní důvody.

Jednak ve zjednodušeném významu sportu jako prostého pohybu, který má neoddiskutovatelně pozitivní vliv jak na fyzické, tak psychické zdraví člověka. Právě forma pohybu postupně v čase zastává dle mého názoru čím dál důležitější roli, a to hlavně díky celkovému úbytku fyzické aktivity ve společnosti, které je zapříčiněno průmyslovým a technickým rozvojem a s tím souvisejícím úbytkem manuální činnosti. Člověk jako živý organismus potřebuje pro své správné fyzické a mentální fungování vydat určité množství energie. Pakliže jsme v situaci, kdy se stále zvyšuje podíl lidí, kteří nevykonávají každodenní manuální práci, je třeba kompenzovat tuto vydanou energii pomocí jiné fyzické činnosti. Tato činnost se stala běžným obsahem našich životů a souhrnně (a jak budu popisovat dále, tak také velice zjednodušeně) ji lze nazývat pojmem sport.

Výše uvedená tvrzení zakládám na své osobní zkušenosti jako sportovce, ale také na statistice Eurostatu¹, která říká, že v roce 2014 se alespoň jednou týdně věnovalo sportu 43 % občanů Evropské unie starších patnácti let. V České republice se alespoň jednou týdně věnovalo „sportu, udržování fyzické kondice, nebo se účastnilo rekreačních pohybových aktivit“ 35 % lidí starších patnácti let. V jiných členských státech, jako například Finsku, Švédsku, Dánsku, ale také v sousedním Rakousku, tato statistika přesahuje 70 %, tedy dvojnásobek. Je velice zajímavé tuto statistiku srovnat s průměrnou délkou dožití ve zmíněných státech. Při srovnání si lze povšimnout, že zatímco v České republice byla v roce 2020 průměrná délka dožití 78,3 roku, ve výše zmíněných státech průměrná délka dožití přesahovala 81 let (ve Švédsku a Finsku dokonce 82).² Samozřejmě lze namítnout, že průměrná

---

¹ Statistics on sport participation – Statistics Explained [online] In ec.europa.eu [navštíveno dne 12.8.2023]. Dostupné z:

https://ec.europa.eu/eurostat/statisticsexplained/index.php?title=Statistics_on_sport_participation#Active_participation_in_sport

² Mortality and life expectancy statistics [online] In ec.europa.eu [navštíveno dne 12.8.2023]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/eurostat/statisticsexplained/index.php?title=Mortality_and_life_expectancy_statistics#Life_expectancy_at_birth

délka dožití ve zmíněných státech není způsobena pouze sportem, ale i jinými faktory jako zdravější stravování, pobyt v přírodě a současně lze předpokládat, že na hodnotu uvedenou pro Českou republiku pak má nepochybně i nezanedbatelný vliv režim před rokem 1989, kdy například zdravé stravování nebylo takovým tématem, jakým je dnes. S vědomím těchto skutečností tak v celé společnosti roste o sport zájem jak po stránce jeho výkonu, tak po stránce sledování profesionálů, kteří svou vytrvalostí, pílí a disciplínou dokázali z prosté činnosti vytvořit umění hodné obdivu.

Za druhý důvod rostoucího zájmu o sport považuji jeho stále větší komercializaci. U určitých sportů se hranice sportu a zábavního průmyslu prolínají. Pro příklad uvedu vývoj sledovanosti amerického Superbowlu, což je již desítky let nejsledovanější televizní pořad na americké půdě, kde si můžeme si všimnout stále stoupajícího trendu v diváckém zájmu. Zatímco v roce 2002 sledovalo toto finále americké National football league (NFL) 86,8 milionu televizních diváků³, tak o 22 let později sledovalo vítězství Kansas City Chiefs nad San Francisco 49ers 125 milionu diváků⁴, což je o celých 38 milionu diváků více. Není tak ani příliš překvapivé, že poločasová reklama o délce 30 sekund vyšla inzerenta na 7 milionu amerických dolarů⁵, což z ní dělá nejdražší reklamní spot, který lze ve Spojených státech amerických zakoupit.

Z úspěšných sportovců se stávají veřejně známé osobnosti s celospolečenským vlivem, který často dokážou velmi dobře využít i pro své komerční zájmy a osobní prospěch. Není ani tak důležité, zda se jedná o sportovce jednotlivce, nebo hráče týmového sportu. Historicky komercializace sportovců začala u individuálních sportů jako jsou tenis a box, kde je vytvoření dojmu „celebrity“ s přihlédnutím k povaze sportu jednodušší, ale týmové sporty (které budou pro tuto diplomovou práci stěžejní), nezůstaly dlouho pozadu. Za pomyslný začátek tohoto trendu lze dle mého názoru považovat moment, kdy Michael Jordan,

---

³ Srov. Super Bowl Ratings History (1967-present) [online] In sportmediawatch.com [navštíveno dne 17.2.2022] Dostupné na <https://www.sportsmediawatch.com/super-bowl-ratings-historical-viewership-chart-cbs-nbc-fox-abc/>

⁴ Srov. Super Bowl LVI averages audience of 112.3 million viewers, is most-watched show in five years [online] In nfl.com [navštíveno dne 17.2.2022] Dostupné na <https://www.nfl.com/news/super-bowl-lvi-averages-audience-of-112-3-million-viewers-is-most-watched-show-i>

⁵ Srov. How Much Super Bowl Commercials Cost in 2022, and Through the Years [online] In nbclosangeles.com [navštíveno dne 17.2.2022] Dostupné na <https://www.nbclosangeles.com/news/sports/super-bowl-2022/a-look-at-super-bowl-commercial-costs-through-the-years/2822339/>

historicky nejúspěšnější hráč americké NBA (nejvyšší basketbalová liga v USA), v roce 1985 vytvořil ve spolupráci se značkou Nike vlastní značku tenisek Jordan, která pro něj zanedlouho znamenala vyšší příjem, než byla jeho už v té době výplata v Chicago Bulls. Jednalo se o první případ, kdy hráč týmového sportu pomyslně „vystoupil z řady“ tvořené jeho spoluhráči a začal vedle aktivní reprezentace vlastního klubu a země propagovat i svou vlastní značku.

Tato práce je ovšem zaměřena na fotbal, proto si dovoluji u komercializace sportu uvést dva příklady, ze kterých je podle mého názoru jeho společenská obliba jasně patrná. V roce 2021 uzavřelo vedení britské Premier league (nejvyšší fotbalová liga ve Velké Británii) smlouvu se Sky Sports, BT Sports, Amazon Prime Video a BBC Sport o prodeji televizních práv pro období 2022–2025 za bezmála 5 miliard britských liber.⁶ Tato smlouva ve zmíněném období zaručuje účastníkům britské nejvyšší soutěže ročně 1,6 miliardy liber poměrně rozložených podle konečného umístění.

Druhým příkladem je marketingová síla samotných úspěšných fotbalistů. Uvedu jedno jméno za všechny, které bude znát i člověk, který nikdy neviděl ani minutu fotbalového zápasu – Cristiano Ronaldo. Fotbalista Al-Nassr FC, kterého k březnu roku 2024 sleduje více než 600 milionů fanoušků na sociální síti Instagram. Stala se z něj celosvětově známá osobnost s obrovským vlivem a také obrovskými příjmy. Ronaldo si podle Forbes⁷ vydělal za rok 2020 120 milionů dolarů, což z něj dělá třetího nejlépe placeného sportovce za ten rok (překonali ho pouze Conor McGregor a Lionel Messi).

Z výše uvedeného tedy jasně vyplývá stále rostoucí význam sportu, a to jak z pohledu kulturního (celospolečenského), tak z pohledu ekonomického. Při tomto vývoji, stejně jako u každé jiné lidské činnosti, je třeba právní regulace legálních vztahů, které při této činnosti vznikají.

---

⁶ Srov. Premier League renews £4.8bn TV deal with extra £100m trickle-down funds[online] In. theguardian.com [navštíveno dne 13.3.2022]. Dostupné na: <https://www.theguardian.com/football/2021/may/12/premier-league-set-for-45bn-new-tv-deal-with-sky-bt-and-amazon>

⁷ Srov. Highest – paid athletes 2021 [online] In. forbes.com [navštíveno dne 13.3.2022]. Dostupné na: <https://www.forbes.com/sites/brettknight/2021/05/12/the-worlds-10-highest-paid-athletes-conor-mcgregor-leads-a-group-of-sports-stars-unfazed-by-the-pandemic/?sh=711cc2bb26f4>

Profesionální sport pak zcela logicky zasahuje do různých odvětví soukromého i veřejného práva, jedná se tedy o multidisciplinární problematiku. Vedle práva závazkového nebo daňového, které budou nejspíše první odvětví, které nás ve spojitosti s profesionálním sportem napadnou, pak v profesionálním sportu vznikají i vztahy, jejichž obsahem je pouze prostý výkon sportovní činnosti pro určitý subjekt (v tomto případě sportovní klub) a to za určitých podmínek, kdy každá ze stran má své práva a povinnosti. Zvlášť v profesionálních týmových sportech se jedná o oblast specifickou a podle mnohých názorů o oblast v České republice právně zanedbanou. Existuje zde názor, že zejména povaha činnosti profesionálního sportovce naplňuje znaky závislé práce definované v §2 Zákoníku práce a tím pádem by zde měla být obligatorní aplikace pracovněprávních norem.

Česká republika není jedinou zemí, kde bylo definování povahy práce profesionálního sportovce problematické, avšak v jiných evropských právních řádech došlo k přijetí speciální zákonné úpravy, která tyto odlišnosti od „regulérních“ zaměstnanců reflektovala a z profesionálních sportovců v kolektivních sportech udělala klubové zaměstnance. Principy úprav ve vybraných zemích Evropské unie budu rozebírat v samostatné kapitole této diplomové práce.

Lze tedy říct, že vztah profesionálního sportovce se sportovním klubem je vztahem zvláštním a těmto zvláštním vztahům navázaným na pracovní právo a problematiku závislé práce se bude věnovat tato diplomová práce.

1 Sport a právo

1.1 Definice sportu

Sport lze pojímat jako specifickou doménu lidské aktivity, která se manifestuje v rámci spojitosti mezi prací a hrou. Jedná se o komplexní fenomén, který zahrnuje různé formy fyzického výkonu a soutěžení. V kontextu disciplíny sportovního práva je podstatné stanovit přesnou definici sportu, která by reflektovala jeho multifunkční charakter. Sport může v některých případech nabývat charakteristik blízkých profesionálnímu vykonávání práce, zatímco v jiných situacích může být chápán primárně jako volnočasová aktivita s důrazem na hru a zábavu. Je nezbytné vymezit sport od rekreační činnosti obecně a konkrétně od jednotlivých her a jejich provozování. Na první pohled se může zdát, že definice sportu je relativně prostý úkol, avšak při důkladném zkoumání celého rozsahu a kontextu využití tohoto pojmu se ukazuje, že komplexnost a široké spektrum aplikací sportu činí jeho přesné vymezení problematickým. Konstatování Králíka, který uvádí, že „každý ví, co to je sport, ovšem pouze pokud, pokud nemusí pojem sportu vyložit někomu třetímu.“⁸, reflektuje obtíž spojené s definováním pojmu sport. Vysvětlení tohoto pojmu je předmětem zájmu mnoha vědních oborů. Pojem sport vychází z latinského slova *disportare*, což znamená bavit se, následně se vyvinulo ve francouzštině jako *désportér* a v angličtině jako *disport*, odkud se postupně ustálila zkrácená forma sport.⁹

1.1.1 Sociologické definice sportu

Alternativní definici lze nalézt v Sociologické encyklopedii, která sport charakterizuje jako „...*jakákoliv pohybová aktivita, která má charakter hry (buď zápasu se sebou samým, nebo závodu s jinými) a realizuje se v rámci přesně stanovených pravidel a zásad fair play.*“¹⁰ Problematiku v definování sportu zmiňuje také sociolog Slusher, který poukazuje na paralely mezi sportem a náboženstvím: „*Sport se v podstatě stejně jako náboženství vymyká definici. Svým způsobem se vymyká definitivní terminologii. Ani jeden z nich nemá podstatu, kterou by bylo možné identifikovat. V jistém smyslu se sport i náboženství vymykají podstatě.*“¹¹

---

⁸ KRÁLÍK, Michal. *Právo ve sportu*. Populárně odborné příručky. Praha: C.H. Beck, 2001, s. 57.

⁹ DOVALIL, Josef a LHOTÁK, Zdeněk. *Malá encyklopedie sportovního tréninku*. Praha: Olympia, 1982, s. 11.

¹⁰ LINHART, Jiří a Čechák, Vladimír. *Sociologická encyklopedie. Sport* [online]. 2020 [cit. 2023-10-12]. Dostupné z: <https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Sport>

¹¹ SLUSHER, Howard S. *Man, sport, and existence: a critical analysis*. Philadelphia: Lea & Febiger, 1967, s. 243.

V rámci rozsáhlé sociologické literatury věnované problematice sportu byly identifikovány různé definice.¹² Coakley konceptualizuje sport jako: „*Sport je institucionalizovaná soutěžní činnost, která zahrnuje intenzivní fyzickou námahu nebo používání relativně složitých fyzických dovedností jedinců, jejichž účast je motivována kombinací vnitřních a vnějších faktorů.*“¹³

Sociolog Aleš Sekot přistupuje k definování sportu s důrazem na jeho institucionalizovaný charakter a motivaci jedince, když uvádí, že sport je „*institucionalizovanou pohybovou aktivitu motivovanou zvýšením celkové kondice, osobním prožitkem a cíleným výsledkem.*“

14

1.1.2 Legální definice sportu

Vymezení pojmu sport v právní vědě lze najít například v zákoně č. 115/2001 Sb., *o podpoře sportu*,¹⁵ ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o podpoře sportu“), kde je definován jako „*každá forma tělesné činnosti, která si prostřednictvím organizované i neorganizované účasti klade za cíl harmonický rozvoj tělesné i psychické kondice, rozvoj společenských vztahů, upevňování zdraví a dosahování sportovních výkonů rekreačně nebo v soutěžích všech úrovní, a to individuálně nebo společně*“¹⁶. Tato definice je odvozená z té, jež se nachází v Evropské chartě sportu citace, která byla sepsána v roce 1992 pod záštitou Rady Evropy.

Sport jako takový nespadá pod výlučné pravomoci Evropské unie (dále jen „EU“) a není ani součástí sdílených pravomocí mezi EU a členskými státy. Podle čl. 6 písm. e) Smlouva o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“) je sport oblastí, kde EU může vykonávat podpůrnou aktivitu k činnosti členských států, do jejichž výlučné pravomoci jinak sport

---

¹² Srov. LOY, John W. *The Nature of Sport: A Definitional Effort*. In HOLT, Jason, ed. *Philosophy of Sport: Core Readings*. Peterborough: Broadview Press, 2013, s.15. B. *Defining Sport*; LOY, John W. a Gerald S. KENYON, eds. *Sport, Culture, and Society: A Reader on the Sociology of Sport*. New York: Macmillan, 1969. 214 s.; COAKLEY, J.J. *Sport in Society: Issues and Controversies*. St. Louis: Mosby, 1994, s. 211-214.; SNYDER, E.E. a SPREITZER, E.A. *Social Aspects of Sport*. Englewood Cliffs: Prentice Hall, 1989, s. 64-68.

¹³ COAKLEY, J.J. *Sport in Society: Issues and Controversies*. St. Louis: Mosby, 1994, s. 211.

¹⁴ SEKOT, Aleš. *Sociologické problémy sportu*. Praha: Grada, 2008, s. 10.

¹⁵ Zákon č. 115/2001 Sb., *o podpoře sportu*. In: ASPI [online]. Dostupné z <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/51191/1/2/zakon-c-115-2001-sb-o-podpore-sportu>

¹⁶ Tamtéž.

spadá.¹⁷ O definování sportu se snažily i orgány EU. V roce 2007 byl komisí projednán dokument s názvem *Bílá kniha sportu*, kde hned v úvodní části lze nalézt jak definici sportu, tak i vyjádření důležitosti sportu jako společenského fenoménu pro samotnou EU. Na samém začátku dokumentu definuje sport Pierre de Coubertin, který řekl „*Sport tvoří součást dědictví každého muže a ženy a nelze jej ničím jiným nahradit.*“¹⁸ Na sport se již před publikací Bílé knihy vztahovalo *acquis communautaire* a legislativa v jednotlivých členských státech. Dokument současně navazoval na prohlášení Evropské rady o specifické charakteristice sportu a jeho společenské funkci v Evropě, které by měly být brány v úvahu při provádění společných politik z roku 2000 (také nazýváno jako „*niceské prohlášení*“). Sport je v Bílé knize charakterizován jako „*společenský a ekonomický jev narůstajícího významu, jenž význačným způsobem přispívá k naplňování strategických cílů solidarity a prosperity vytyčených Evropskou unií...evropští občané podléhají kouzlu sportu a většina jej aktivně provozuje. Vytvářejí se při něm důležité hodnoty, jako je například týmový duch, solidarita, tolerance a smysl pro fair play, přispívá k osobnímu rozvoji a naplnění. Podporuje aktivní zapojení občanů EU do společnosti, a pomáhá tak rozvíjet aktivní občanství. Komise bere na vědomí zásadní roli sportu v evropské společnosti, a to zvláště tehdy, kdy je nutné, aby se přiblížila občanům a řešila otázky, které se jich bezprostředně týkají.*“¹⁹ Zároveň je u této zevrubné charakteristiky sportu a jeho důležitosti pro EU zcela zřetelně napsáno, že Bílá kniha v zájmu jasnosti a jednoduchosti bude používat definici sportu, jak ji zavedla Rada Evropy.

Z uvedených definic se zdá být symbolické srovnání důležitosti, kterou sportu přisuzuje legislativa České republiky, a na druhé straně rozsah, s jakým je pojem sportu interpretován legislativou na úrovni evropské. V Bílé knize o sportu je explicitně uveden význam sportu pro společnost, jeho klíčová role v rámci evropské společnosti a přínos k naplňování cílů EU. Naproti tomu vnitrostátní právní předpisy poskytují pouze stručnou definici převzatou v zákoně o podpoře sportu. Tato skutečnost napovídá o postoji zákonodárce k oblasti sportu a rovněž objasňuje chybějící speciální legislativní úpravu, která by se zaměřovala výhradně na sportovní problematiku, v protikladu například ke Slovenské republice, jež zavedla Zákon

---

¹⁷ PICHRT, Jan a TOMŠEJ, Jakub (ed.). *Balancování na hraně work-life balance a transparentnosti*. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). Praha: Wolters Kluwer, 2022, s. 133-149.

¹⁸ Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Bílá kniha o sportu* [online]. [cit. 2023-12-06]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/sport/bila-kniha-o-sportu>

¹⁹ Tamtéž.

č.440/2015 Z.z o športe²⁰ (dále jen "zákon o športe") již v roce 2015. Srovnání legislativních úprav sportu v různých členských státech EU však představuje obsah další kapitoly této práce a bude podrobněji rozebráno v jejím dalším průběhu.

Snaha o přesné definování sportu je vzhledem k jeho narůstající důležitosti logická. Bohužel však díky jeho neustálé významové rozpínivosti stále obtížnější. Příkladem může být e-sport. Pár let zpět by bylo pro naprostou většinu lidí nepředstavitelné hraní videoher dokonce sportem nazývat. Dnes je situace odlišná. V Asii plní hráči počítačových her sportovní arény a mají své fanoušky, kteří jejich několikahodinové soutěžení bedlivě sledují. Není výjimkou, že hráči musí soutěž ukončit mnohdy i ze stejného důvodu jako například u konvenčního sportu – atletiky – z vyčerpání. V dnešní době existuje reálná diskuse, zda bude gaming zařazen do programu olympijských her. Rozšíření olympijských sportů o videohry připustil i současný předseda Mezinárodního olympijského výboru Thomas Bach, kdy zpravodajské agentuře AP sdělil, že si není zcela jistý zda nebo kdy bude e-sport olympijským sportem, ale pokud ano, tak by muselo jít o hry, které nepodporují násilí, které je v rozporu s olympijskou myšlenkou.²¹ To samé by se dalo říci pár let nazpět v případě skateboardingu, který měl v roce 2020 na letních olympijských hrách svou premiéru.

Zmíněné příklady ilustrují ekonomický aspekt sportu a zároveň možnost přitáhnout pozornost mladé generace k obrazovkám a do sportovních arén. Tento trend může mít pozitivní dopady jak pro sportovní organizace, které získávají větší finanční prostředky z vyšší sledovanosti, tak pro mladé jedince, kteří mohou projevit zájem o sport, začít jej aktivně vykonávat a tím přispět k posílení jeho výchovného potenciálu.

Sport má tedy nezanedbatelný význam v globálním měřítku. Může napomáhat k naplnění celospolečenských cílů, zvyšovat zaměstnanost, vytvářet podnikatelské příležitosti, vytvářet nové profese, popularizovat cestovní ruch v destinacích, kde se konají sportovní události. U sportů, kde dochází k fyzické aktivitě, navíc napomáhá ke snižování obezity. V neposlední řadě přispívá k posílení solidarity a respektu mezi jednotlivými zeměmi. Jak je uvedeno i v preambuli zákona č.60/2000 Sb. Zákon o ochraně olympijských symbolik,

---

²⁰ Zákon č. 440/2015 Z.z., o športe. In: ASPI SK [online]. Dostupné z <https://www.lewik.org/term/26676/zakon-c-440-2015-zz-o-sporte/>

²¹ Esports in Olympics. *Violence must be addressed*, IOC president says [online]. 2018, September 1 [cit. 2023-12-29]. Dostupné z: <https://olympics.nbcsports.com/2018/09/01/esports-olympics-violence/>

sport může být v přeneseném smyslu „*prostředek mírového dorozumění a spolupráce mezi národy*“.²²

Přesná definice pojmu sport nabývá na významu také v kontextu potřeby určení, které aktivity nelze považovat za sportovní. Tato problematika je zásadní při rozhodování o státních nebo evropských dotacích určených pro sportovní aktivity. Často se vyskytují situace, kdy je třeba rozhodnout, zda konkrétní činnost může být považována za sport a zda je tedy oprávněná čerpat prostředky z dotačních programů. V těchto případech je nezbytné spoléhat na jasnou a srozumitelnou definici sportu a přesně rozlišovat mezi jednotlivými činnostmi.

1.2 Sportovní právo

V kontextu diskurzu o sportu a právu se objevuje otázka, zda existuje pomyslný lingvistický vrchol pro tyto dva pojmy, kterým by v právním světě bylo samostatné právní odvětví nazývané sportovní právo. Tomuto názoru napomáhá stále výraznější prorůstání práva do sportu a také společensky hojně využívané sousloví „sportovní právo“ a to nejen v České republice, ale také jiných státech (*športové právo, Sportrecht, prawo sportowe, droit sportif, sports law, diritto sportivo*). Na druhou stranu používáním tohoto označení se většinou neproklamuje existence sportovního práva jako právního odvětví, ale je spíše používané pro zjednodušení. Z toho důvodu nelze tento pojem považovat za univerzálně aplikovaný ve shodném kontextu.

Existuje názor, že sportovní právo se v mnohém podobá právu pracovnímu, neboť se do značné míry opírá o autonomní tvorbu práva, svobodu sdružování a uzavírání smluv a o kolektivní stanovení soukromoprávních pravidel. Tato autonomie je kombinována s různými formami státních zásahů a regulací.²³ Týká se tedy jak práva soukromého (vztahy mezi soukromoprávními subjekty), tak práva veřejného (vztahy mezi státními subjekty nebo jejich pravidly).

---

²² Zákon č. 60/2000 Sb., o ochraně olympijských symbolik. In: ASPI [online]. Dostupné z <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/49118/158/2/zakon-c-60-2000-sb-o-ochrane-olympijskych-symbolik>

²³ HENDRICKX, Frank. *When Sport and Labour Law Are Interlocked: Playing Ball with Modernisation*, In: PICHRT, Jan, KOLDINSKÁ, Kristina. *Bulletin of Comparative Labour Relations*. Alphen aan den Rijn: Wolters Kluwer, 2018. s. 178.

V české literatuře býval pojem sportovního práva do 80. let minulého století neznámý. Prvními průkopníky se u nás stali Josef Prusák a Jiří Hora. Evropská a světová literatura již tou dobou pojem hojně využívala. Hora rozlišuje právo obecné a sportovní, kdy obecné obsahuje obecné právní normy a sportovní je představováno souhrnem pravidel, kompetencí rozhodčích a disciplinárních komisí a jinými formami úpravy sportovní činnosti, kdy tyto pravidla nejde předem považovat za součást právního řádu, jsou ale podle autora součástí práva sportovního.²⁴

V rámci kategorie sportovního práva přebírá Jedruchovo členění, kdy mluví o třech kategoriích

1. speciální dodatky k trestním či civilním normám
2. individuální normy sportu se týkající
3. všeobecná kodifikace²⁵

V období činnosti pana Hory dominoval názor, podle kterého sportovní právo nebylo považováno za samostatnou disciplínu, nýbrž za odvozený fenomén specifické povahy. Nicméně v nedávné době se zaznamenává zvýšená publikace odborných prací věnovaných sportovnímu právu.

Termín "sportovní právo" lze charakterizovat jako specifický. V kontextu právní teorie a praxe se pojmem právo, ať už občanské, pracovní, trestní či správní, obvykle rozumí soubor právních norem kodifikujících příslušné právní odvětví. V případě sportovního práva je situace odlišná. Tento termín je sice běžně používán, avšak jeho existence je omezena na sféru sportovně-právní literatury a doktríny a není zakotven v legislativních textech. Přesto je považován za legitimní pojem v oblasti sportu a práva. Při striktním výkladu pojmu "sportovní právo", jak je v současnosti často interpretován, by bylo nesprávné ho aplikovat v kontextu kodifikovaného souboru sportovních právních norem, neboť ty nejsou obsaženy v žádném jednotně uznávaném právním pramenu.

---

²⁴ KRÁLÍK, Michal. *Civilní a trestní odpovědnost sportovců za sportovní úrazy*. Extra (Leges). Praha: Leges, 2016, s. 144.

²⁵ JEDRUCH, S. *Odpowiedzialnosc za szkody wyrzadzone w zwiazku z uprawianiem sportu*. Warszawa: Wydawnictwo prawnicze, 1972 s. 28-35.

Existence sportovního práva je téma diskutované autory od počátku minulého století, přičemž se v akademickém diskurzu objevují různorodé a často divergentní perspektivy. Tyto pohledy lze kategorizovat do tří hlavních skupin. Zastánci první skupiny konstatují, že sportovní právo představuje autonomní právní odvětví. Druhá skupina argumentuje, že sportovní právo je právním odvětvím, které se teprve formuje a zatím nezískalo status samostatného právního odvětví, avšak naznačuje potenciál pro jeho budoucí emancipaci. Do této skupiny lze zařadit slovenského právníka a autora Tomáše Gábriše, jenž uvádí: „sportovní právo je rodící se právní disciplínou, která vykazuje zvláštnosti v porovnání s jinými právními odvětvími, což představuje negativní vysvětlení této disciplíny. Souvislost se specifickou sportovní činností představuje její pozitivní vymezení.“²⁶ Třetí skupina zahrnuje ty, kteří se domnívají, že sportovní právo není samostatné právní odvětví. Sousedí sportovní právo nepoužívají a nahrazují ho jinými jako například „sport a právo“ nebo „právo ve sportu“. Svě tvrzení odůvodňují tím, že se jedná o průřezovou disciplínu, která zasahuje do jiných právních odvětví – občanského, trestního, správního. Mezi zástupce této skupiny patří Michal Králík, odborník na problematiku sportu a práva a rovněž soudce Nejvyššího soudu České republiky.

Materiálnímu hledisku sportovního práva se věnuje Hamerník, který píše, že právě debaty o existenci sportovního práva, hledání mantinelů mezi obecným právem a sportovní regulací naplňují *duši* sportovního práva.²⁷ Hamerník dále píše „jedná se o modelování „ústavního ekvilibria“ mezi soudy a regulací sportovních asociací, jinými slovy verdikty o tom, kam až sahá jejich autonomie. Takto se vyvíjí disciplína sportovního práva. Jde o neostrou hranici mezi sportem a právem, která se mění podobně jako tvar písčitého mořského břehu při přílivu a odlivu“.²⁸ Ve stejném duchu píše i Prusák nebo Gábriš, když uvádí, že „...kombinace specifčnosti předmětu a metodologie regulace dává důvod pro tvrzení, že alespoň *in statu nascendi* je sportovní právo samostatnou právní disciplínou“.^{29 30}

---

²⁶ GÁBRIŠ, Tomáš. *Športové právo*. Bratislava: Eurokódex, 2011, s. 26.

²⁷ HAMERNÍK, Pavel. *Sportovní právo. Hledání rovnováhy mezi specifickou sportovní úpravou a platným právem*. Praha: Ústav státu a práva AV ČR, 2012. s. 5.

²⁸ Tamtéž, s. 5-6.

²⁹ PRUSÁK, Jozef. *Šport a právo: úvod do dejín, teórie a praxe právnej zodpovednosti v športe*. Šport, 1984, s. 98-102.

³⁰ GÁBRIŠ, Tomáš: *International and European Sports Law*, Textbook, Bratislava, 2015 s.10.

V teorii jsou stanovena pravidla, která je nutné naplnit, abychom mohli určit, zda něco je, nebo není samostatným právním odvětvím.³¹ Těmito tzv. odvětvovými kritérii jsou:

1. samostatný a specifický předmět právní úpravy
2. metoda právní regulace
3. systém a systémová soudržnost norem
4. společenská akceptace odvětví

Vzhledem k posuzovaným kritériím se zdá, že sportovní právo aktuálně vyhovuje primárně prvnímu požadavku. Metodika právní regulace je proměnlivá a závislá na specifickém segmentu, na který se normativní akt vztahuje. Systémová koherence v této oblasti není dosažena a společenská akceptace sportovního práva je předmětem stále probíhající debaty.

Většina právních vědců pochybuje o tom, že sport je natolik specifický, aby si zasloužil vlastní právní disciplínu. O akceptaci takového právní odvětví se vedou dlouholeté spory, stejně jako o tom, co přesně vytváří nové právní odvětví – zda jde o specifický předmět zkoumání, nebo spíše o používané metody regulace. Předmětem potenciálního "sportovního práva" by byly právní vztahy vznikající při sportu jako činnosti specifické povahy – stejně jako v případě pracovního práva, kde je specifickým předmětem výkon závislé práce. Přestože specifičnost předmětu byla sportu přiznána v několika rozhodnutích SD EU³², stejně jako ve SFEU, a není pro to o ní pochyb.³³ Převažující názor se přiklání k tvrzení, že předmět není dostatečně specifický a sportovní právo je nanejvýš pedagogickou disciplínou, nikoliv vědeckou. Zásadním argumentem proti sportovnímu právu jako samostatné právní disciplíně je obvykle tvrzení, že jde o průřezovou disciplínu, která představuje soubor přístupů z hledisek různých právních odvětví, přičemž však žádné z nich nepřevažuje natolik, aby odůvodňoval subsumpci sportovního práva pod některou z těchto disciplín.³⁴

---

³¹ KNAPP, Viktor. *Teorie práva*. Vyd. 1., 3. dot. Beckovy právnické učebnice. Praha: C.H. Beck, 1995, s. 4.

³² Výše několikrát zmíněnou specifičností se zabývá ve svých rozhodnutích i Soudní dvůr EU. Jedná se například o rozhodnutí *C-36/74 Wallace a Koch*, *C-13/76 Dona vs. Mantero*, *C-415/93 Bosman*, *C-51/96 a C-191/97 Deliege*, *C-176/96 Lehtonen*, *C-438/00 Kolpak*, *C-265/03 Simutenkov a C-7/10 Kahveci*, *T-193/02 a C-171/05 Piau*, *T-313/02 a C-519/04 Meca-Medina a C-328/08 Bernard*

³³ PARRISH, Richard: *The Birth of European Union Sports Law*. In: *Entertainment and Sports Law Journal* [online], Vol. 2, 2003 [cit. 2023-12-18]. Dostupné z

https://www.researchgate.net/publication/255647785_The_Birth_of_European_Union_Sports_Law

³⁴ GÁBRIŠ, Tomáš: *International and European Sports Law*, Textbook, Bratislava, 2015 s. 9.

1.3 Právní úprava sportu

Pro komplexní pochopení právní úpravy sportu je vhodné začít její analýzou na úrovni EU. Česká republika, jako členský stát EU, je povinna dodržovat unijní legislativu, a proto je vhodné považovat EU za referenční bod pro směřování vnitrostátní legislativy v oblasti sportu. Evropská unie se problematikou sportu zabývá a přikládá jí odpovídající význam, což dokládá vnímání sportu jako nástroje pro dosahování společných cílů.

Vzestup materiálů vydaných výhradně se zaměřením na sport lze sledovat v posledních třech dekádách. Jako příklad lze uvést zprávu Evropské komise z roku 1991 „Evropské společenství a sport“ nebo tzv. Helsinskou zprávu o sportu vypracovanou komisí v roce 1999.³⁵ Vrcholným milníkem v oblasti sportovní legislativy lze považovat Lisabonskou smlouvu spolu s Bílou knihou o sportu. O Bílé knize byla vedena diskuse v předešlých částech textu – viz kapitola Legální definice sportu.

Lisabonská smlouva vešla v platnost v roce 2009. Její součástí byla SFEU, která v hlavě dvanácté obsahuje článek 165, jež specifikuje činnost unie také na „rozvoj evropského rozměru sportu podporou spravedlivého a otevřeného sportovního soutěžení a spolupráce mezi subjekty odpovědnými za sport, jakož i ochranou fyzické a mravní integrity sportovců, obzvláště mladých sportovců.“³⁶ Tento článek také opravňuje Evropský parlament a Radu řádným legislativním postupem přijímat opatření ve snaze o naplnění těchto cílů, tedy i přijímat sportovní legislativu.

1.3.1 Ústavní zakotvení sportu

V rámci analýzy národní právní úpravy je nezbytné začít na ústavní úrovni a zkoumat, zda je právo na sport garantováno ústavním pořádkem. V kontextu České republiky neexistuje specifický ústavní zákon, který by se věnoval sportu, a právo na sport není explicitně zakotveno v ústavním pořádku. Jediné základní právo, které má k sportu určitou relevanci, je sdružovací právo, které je zakotveno v článku 20 Listiny základních práv a svobod (dále

---

³⁵ SVOBODA, Arnošt. *Sport a Evropská unie*. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. [cit. 2023-11-09]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/mvcren/article/sport-a-evropska-unie.aspx>

³⁶ Smlouva o fungování Evropské unie. In *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 2023-12-11]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/CS/legal-content/summary/treaty-on-the-functioning-of-the-european-union.html>

jen „LZPS“) a umožňuje zakládání sportovních organizací a sdružování v nich.³⁷ V rámci EU však existují státy s odlišným právním přístupem, kde je sport součástí ústavního řádu. Příkladem mohou být Portugalsko, Španělsko nebo Řecko, kde ústavy přijaté v pozdějším období reflektují význam sportu pro společnost moderního člověka.

1.3.2 Zákonné zakotvení sportu

Na legislativní úrovni se v České republice objevují specifické normy zaměřené na oblast sportu. Příkladem je zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, který jako první normativní akt v historii českého právního řádu poskytuje definici sportu.³⁸ Tato definice zní: „*Pro účely tohoto zákona pojem sport představuje všechny formy tělesné činnosti, které prostřednictvím organizované i neorganizované účasti si kladou za cíl harmonický rozvoj tělesné i psychické kondice, upevňování zdraví a dosahování sportovních výkonů v soutěžích všech úrovní*“.³⁹ Primárním cílem tohoto legislativního aktu je zlepšit podmínky v oblasti sportu, s přihlédnutím k jeho rostoucímu významu, a zajistit větší transparentnost ve věci rozdělování veřejných prostředků. Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, byl podstatně novelizován, a to dvěma novelami. První zásadní novelizace byla provedena zákonem č. 230/2016 Sb., který zavedl rejstřík sportovních organizací, sportovních zařízení a sportovců, specifikoval priority v oblasti sportu a definoval termíny jako sportovec a sportovní organizace.⁴⁰ Druhá novelizace zákona, která je považována za zásadnější, zavádí Národní sportovní agenturu jako organizační složku státu. Tato agentura je odpovědná především za formulaci státní politiky v oblasti sportu, za přípravu a implementaci programů zaměřených na rozvoj a podporu sportu, za alokaci sportovních dotací, za vydávání antidopingových programů a za další související činnosti. Pro efektivní aplikaci zákona o podpoře sportu slouží vládní Koncepce podpory sportu na léta 2016–2025, která je známa pod názvem SPORT 2025.⁴¹ Koncepce mimo jiné řeší postavení profesionálních sportovců v legislativě s ohledem na rozvoj profesionálních soutěží. Navzdory plánu předložit nový zákon o sportu do konce roku 2016, byla práce na něm ukončena v roce 2017.

---

³⁷ Listina základních práv a svobod. Poslanecká sněmovna parlamentu České republiky [online]. [cit. 2023-11-12]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/docs/laws/listina.html>

³⁸ KRÁLÍK, Michal. *Právo ve sportu*. Populárně odborné příručky. Praha: C.H. Beck, 2001, s. 202.

³⁹ Zákon č. 115/2001 Sb. §2, odst. 1., *o podpoře sportu*. In: ASPI [online]. Dostupné z <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/51191/1/2/zakon-c-115-2001-sb-o-podpore-sportu>

⁴⁰ Tamtéž, čl. II zákona č. 230/2016 Sb.

⁴¹ Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Koncepce podpory sportu 2016–2025* [online]. [cit. 2023-12-09]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/sport-1/koncepce-podpory-sportu-2016-2025>

Druhým zákonem, který se věnuje sportovně právní problematice je zákon č. 60/2000 Sb., o ochraně olympijských symbolik. Předmětem tohoto předpisu jsou práva a povinnosti spojená s užíváním olympijských symbolik. Zákon dále stanovuje, co je takovou symbolikou, jaký orgán rozhoduje spory, které z jejich užívání vyvstanou a v neposlední řadě zakotvuje Český olympijský výbor jako řídicí a organizační orgán olympijského hnutí v ČR.⁴² Oba zmíněné zákony se vyznačují omezeným počtem paragrafů, konkrétně sedmi. Z pohledu právní teorie lze pozitivně hodnotit tendenci legislativního sboru k formulaci koncizních a stručných právních předpisů. Naopak je třeba reflektovat, že takto omezený rozsah může být reflexí priority, kterou zákonodárce přisuzuje oblasti sportu. Současně je relevantní konfrontovat tento limitovaný rozsah s vyjádřením v Bílé knize o sportu, kde se sport prezentuje jako nástroj pro dosahování cílů EU.

2 Sport a pracovní právo

2.1 Vztah sportu a pracovního práva

V následující části bude provedena analýza vztahu mezi sportem a právem s důrazem na specifické legislativní úpravy. Prvotní zkoumání se bude týkat ústavního pořádku, následně se pozornost přesune k zákonné úrovni, zejména k normám obsaženým v zákoníku práce. Součástí bude rovněž posouzení, zda pracovní činnost profesionálních sportovců uzavřených smluv s profesionálními sportovními kluby odpovídá právní kvalifikaci závislé práce.

LZPS obsahuje článek 26, který je pro ukotvení práva na práci stěžejní. Odstavec 3 tohoto článku říká, že: „Každý má právo získávat prostředky pro své životní potřeby prací. Občany, kteří toto právo nemohou bez své viny vykonávat, stát v přiměřeném rozsahu hmotně zajišťuje; podmínky stanoví zákon“.⁴³ V prvním odstavci je rozveden způsob vykonávání práce následovně „Každý má právo na svobodnou volbu povolání a přípravu k němu, jakož i právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost“.⁴⁴ Tento odstavec stanovuje pro fyzické osoby dva odlišné režimy pro generování příjmů – podnikatelskou činnost a závislou

---

⁴² Zákon č. 60/2000 Sb., o ochraně olympijských symbolik. In: ASPI [online]. Dostupné z <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/49118/158/2/zakon-c-60-2000-sb-o-ochrane-olympijskych-symbolik>

⁴³ Česká republika. Ústavní zákon č. 2/1993 Sb. Listina základních práv a svobod. In: Sbíрка zákonů České republiky. 1993. [cit. 2023-11-29]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-2>

⁴⁴ Tamtéž.

práci. Rozlišení mezi těmito dvěma režimy je klíčové pro rozpracování tématu této diplomové práce.

Stěžejním zákonem pro problematiku pracovního práva je zákon č. 262/2006 Sb., Zákoník práce (dále jen „zákoník práce“). Ten upravuje pracovně právní vztahy, tedy právní vztahy vznikající při výkonu závislé práce mezi zaměstnanci na straně jedné a zaměstnavateli na straně druhé. Upravuje také právní vztahy kolektivní povahy a nabízí návod pro vzájemná jednání odborových organizací a zaměstnavatelů.⁴⁵

V § 1a zákoníku práce jsou stanoveny základní zásady pracovně právních vztahů, tedy vztahů mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem. Jedná se o vztah nerovný, kdy zaměstnanec pro zaměstnavatele vykonává závislou práci. Tyto zásady určují tedy meze závislé práce. Pokud by měl být výkon činnosti profesionálního sportovce pro svůj klub závislou prací v zaměstnaneckém poměru, měl by tyto zásady naplňovat.⁴⁶

Základními zásadami jsou:

- 1) Zvláštní zákonná ochrana postavení zaměstnance;
- 2) Uspokojivé a bezpečné podmínky pro výkon práce;
- 3) Spravedlivé odměňování zaměstnance;
- 4) Řádný výkon práce zaměstnancem v souladu s oprávněnými zájmy zaměstnavatele;
- 5) Rovné zacházení se zaměstnanci a zákaz jejich diskriminace

Tyto hodnoty chrání veřejný pořádek.

S účinností od 1.ledna 2012 byly novelou zákoníku práce – zákonem č. 365/2011 Sb. zakotveny tyto zásady pracovně právních vztahů jako významné interpretační pravidlo norem zákoníku práce a právních jednání na základě nich činěných.⁴⁷ Před touto novelou měly zásady pouze deklaratorní povahu a úprava vzbuzovala oprávněnou kritiku, neboť dle

---

⁴⁵ Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce. In: Sbíрка zákonů České republiky. 2006, [cit. 2023-12-01].

Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-262>

⁴⁶ Tamtéž.

⁴⁷ Zákon č. 365/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. In: Sbíрка zákonů České republiky. 2011, [cit. 2023-12-02]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-365>

názoru odborné veřejnosti úprava, která nemohla být považována za základní zásady pracovněprávních vztahů, a naopak některé stěžejní zásady v nich nebyly promítnuty.⁴⁸

První zásada, která stanovuje zvláštní zákonnou ochranu postavení zaměstnance, již naznačuje problematickou aplikaci na profesionální sportovce. Dále ji rozvádí komentář, kde se uvádí „*Tato zásada je vyjádřením ochranné funkce pracovního práva...pod tuto obecnou zásadu lze subsumovat i nově vložený § 346b, který tuto zásadu dále rozvádí. Jedná se především o ustanovení, podle něžž zaměstnavatel nesmí přenášet riziko z výkonu závislé práce na zaměstnance, nesmí zaměstnanci za porušení povinností vyplývajících ze základního pracovněprávního vztahu ukládat peněžité postihy ani je od něho požadovat, stejně jako od něho nesmí požadovat peněžitou záruku*“.⁴⁹ Toto ustanovení je v rozporu se zaběhnutou praxí ve sportu, kdy jsou pokuty za nedodržování povinností sportovce zcela běžné. Časté jsou pokuty za pozdní příchod na trénink, požívání telefonu v šatně, ale i červenou kartu v zápase. V rámci britské Premier League jsou hráči podrobeni sankcím i za méně závažná porušení pravidel – jako jsou případy, kdy po utkání vstoupí do sprchy bez obuvi určené pro tento účel, nebo pokud v šatně či na hrací ploše opomenou nějakou část svého vybavení.⁵⁰

Druhý princip, zajišťující zaměstnancům adekvátní a bezpečné pracovní podmínky, vykazuje při aplikaci v kontextu profesionálního sportovce kolektivního sportu určité limitace. Incidence vážných úrazů během zápasů není ojedinělá, a v případě akceptování vztahu sportovec-klub jako analogie k vztahu zaměstnanec-zaměstnavatel nelze zaměstnavateli přičíst povinnost úplné prevence těchto úrazů. V důsledku toho nelze podmínky pro výkon práce sportovce považovat za neustále bezpečné.

V této fázi je vhodné provést stručný exkurz z oblasti práva pracovního do práva trestního a subsidiárně práva občanského. V kontextu nezajištěných pracovních podmínek sportovce a incidentů vážných zranění v průběhu sportovního výkonu, často způsobených aktivitou

---

⁴⁸ BĚLINA, Miroslav. *Zákoník práce: komentář*. 3. vydání. Velké komentáře. V Praze: C.H. Beck, 2019. s. 16-25.

⁴⁹ BĚLINA, Miroslav. *Zákoník práce: komentář*. 3. vydání. Velké komentáře. V Praze: C.H. Beck, 2019. s. 16-25.

⁵⁰ Pokuty v Premier League. Hráči platí za sprchu bez pantoflů i zapomenutou „podprsenku“ [online] In [cnn.iprima.cz](https://cnn.iprima.cz/pokuty-v-premier-league-hraci-plati-za-sprchu-bez-pantofel-i-zapomenutou-podprsenku-114052) [cit. 2023-06-12]. Dostupné na <https://cnn.iprima.cz/pokuty-v-premier-league-hraci-plati-za-sprchu-bez-pantofel-i-zapomenutou-podprsenku-114052>

protihráče, se jeví takový přesah jako relevantní i pro tuto práci. V případě úrazu, který nastane při sportu, se vždy každý případ musí posuzovat individuálně. Spory vznikají především ohledně toho, zda by měl být sportovec za sportovní úraz postižen, či nikoliv. Je zvažována možnost vyloučení právní odpovědnosti na základě podmínek a okolností, za kterých došlo k zranění. Klíčovým kritériem je, zda sportovec jednal v souladu se stanovenými pravidly pro daný sport. Nejčastěji se má za to, že porušení těchto podmínek zapříčiní vznik právní odpovědnosti sportovce.⁵¹ V různých sportech dochází k různým zraněním, v různé intenzitě. Fotbal jako kontaktní sport patří do kategorie sportů, kde jsou lehká zranění běžná. S rizikem zranění je tedy třeba počítat, není však vyřešené, zda takové riziko brát jako okolnost snižující, nebo dokonce vylučující odpovědnost.⁵²

Indikace trestní odpovědnosti za zranění protihráče během sportovního utkání lze identifikovat v judikatuře Nejvyššího soudu. Příkladem může sloužit usnesení Nejvyššího soudu sp.zn. 5 Tdo 997/2002, které bylo zveřejněno s právní větou: „*Trestní odpovědnost pachatele při sportu nastupuje po překročení hranice rizika vyplývajícího ze hry, které každý sportovec podstupuje, přičemž konkrétní okolnosti, za nichž ke skutku došlo, mají zásadní význam pro závěr o zavinění*“.⁵³

Třetí principem je spravedlivé odměňování, což představuje parafrázi článku 28 Listiny základních práv a svobod. Tato zásada je opět problematická. Komparací mzdových podmínek mezi vedoucími osobnostmi týmu a hráči bez výrazného individuálního statusu uvnitř téhož kolektivu lze identifikovat rozdíly v odměňování, které mohou dosahovat rozsahu stovek procent, ačkoliv obě skupiny vykonávají identickou pracovní činnost.

U čtvrté zásady, která stanovuje řádný výkon práce zaměstnancem v souladu s oprávněnými zájmy zaměstnavatele nevidím překážku, pro kterou by nebylo možno použít v případě profesionálního sportovce.

---

⁵¹ KRÁLÍK, Michal. *Civilní a trestní odpovědnost sportovců za sportovní úrazy*. Extra (Leges). Praha: Leges, 2016. s. 4-18.

⁵² KUKLÍK, Jan. *Sportovní právo*. Praha: Auditorium, 2012. s. 65.

⁵³ Nejvyšší soud České republiky. *Usnesení NS ze dne 11.12.2002*, sp. zn. 5 Tdo 997/2002. In: *Judikatura Nejvyššího soudu České republiky* [online]. 2002, [cit. 2023-11-15]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/judikat/nscr/5-tdo-997-2002>

Posledním principem je zásada rovného zacházení a zákazu diskriminace. V kontextu současného fotbalu lze tuto zásadu považovat za diskutabilní. Hráči s výrazným statusem v týmu často zaujímají odlišné postavení oproti ostatním hráčům. Rovnost zacházení lze analyzovat ve dvou dimenzích – během soutěžních zápasů a mimo ně. Hráči s elitním statusem mají často individuálně přizpůsobený tréninkový režim, který je kalkulován s ohledem na jejich specifické potřeby. Aplikace rovného zacházení mezi všemi hráči týmu v rámci zápasů se zdá být nerealizovatelná. O sestavě pro zápas rozhoduje trenér, jehož volba může být ovlivněna osobními preferencemi, a ne všichni hráči mají možnost být součástí základní jedenáctky. Na druhé straně lze argumentovat, že rovnost příležitostí je zachována, neboť každý hráč má teoretickou šanci stát se součástí základní sestavy nebo získat statut hvězdného hráče.

Samostatnou kapitolou je zákaz diskriminace. S rasismem a kategorizováním dle národnosti či etnického původu se lze v českém, ale i světovém fotbale bohužel stále občas setkat.⁵⁴ Bělina v komentáři píše „*Jakákoliv privilegia v oblasti lidských práv, právě tak jako diskriminace jednotlivce či skupiny jsou v rozporu jak s přirozenými principy lidství, tak i s LPS. Uvedená zásada se vztahuje na všechny lidi, každého člověka bez výjimky, ať je občanem ČR, občanem jiného státu, nebo osobou bez státní příslušnosti*“.⁵⁵

2.2 Právní postavení profesionálních sportovců v ČR

Přechod k analýze vnitrostátní právní úpravy vyžaduje nejprve stručné vysvětlení postavení profesionálních sportovců z pohledu EU a jejích institucí, s důrazem na sportovce v kolektivních sportech. Lisabonská smlouva představuje pro sport zásadní dokument. Článek 165 SFEU je sportu explicitně věnován, spolu s vzděláváním a mládeží. V tomto článku je specifikováno, že „*rozvoj evropského rozměru sportu podporou spravedlivého a otevřeného sportovního soutěžení a spolupráce mezi subjekty odpovědnými za sport, jakož i ochranou fyzické a mravní integrity sportovců, obzvláště mladých sportovců*“.⁵⁶ EU tímto

---

⁵⁴ ECHO24. Sparta musí řešit opicí skřeky z hlediště. "Porazili jsme rasismus," řekl trenér Monaka [online]. Echo24, 2021 [cit. 2023-12-02]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/SHEMW/sparta-musi-resit-opici-skrek-y-z-hledište-porazili-j sme-rasismus-rekl-trener-monaka>

⁵⁵ BĚLINA, Miroslav. *Pracovní právo*. 5., dopl. a podstatně přeprac. vyd. Beckovy právnické učebnice. V Praze: C.H. Beck, 2012. s. 180-182.

⁵⁶ Evropská unie. Smlouva o fungování Evropské unie – Stručný přehled [online]. [cit. 2023-12-11]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/CS/legal-content/summary/treaty-on-the-functioning-of-the-european-union.html>

pouze deklaruje *podporu* sportu, zejména pak u mládeže. Neukládá v něm ale členským státům povinnou harmonizaci v oblasti sportu, tudíž nechává zákonnou úpravu na vnitrostátních úpravách.

V rámci přípravy na rozbor vnitrostátní právní úpravy je specifikována definice profesionálního sportovce. Dle Morávka lze za profesionálního sportovce považovat osobu, pro kterou platný výkon sportovní činnosti, obvykle realizovaný dle instrukcí trenéra, představuje primární obsah pracovní činnosti a hlavní zdroj obživy. Výkon sportovní činnosti pro takovou osobu není pouze hobby činností. V kontextu charakteru a specifik sportovní aktivity se profesionální sportovec, pokud je členem organizovaného kolektivu, za významnou finanční kompenzaci pravidelně účastní oficiálních sportovních akcí (zápasů, závodů, soutěží apod.), kde je podřízen soutěžním a sportovním pravidlům, je registrován u příslušného sportovního svazu a v závislosti na specifikách daného sportovního odvětví je obvykle vázán smlouvou se sportovním klubem, která mu neumožňuje poskytovat své sportovní služby jiným klubům.⁵⁷

Lze obecně tvrdit, že trendem ve státech EU je podřazení sportovce pod institut zaměstnance. Výrazným zastáncem postavení profesionálního sportovce jako zaměstnance byl belgický profesor Roger Blainpain, který byl mimo jiné v letech 1965 až 1975 předsedou Mezinárodní asociace profesionálních fotbalových hráčů FiFPro a je považován za jednu z nejvýraznějších osobností teorie pracovního práva.⁵⁸ Ve svých pamětech byly uvedeny motivy zaujatého stanoviska. Hráči nejsou zbožím – neměli by být obchodováni jako zvířata. Měli by mít zaručenu svobodu projevu, svobodu sdružování, právo na volný pohyb osob a nárok na řádný a spravedlivý proces.⁵⁹

V jurisdikci České republiky se na subjekty působící v oblasti kolektivních sportů primárně pohlíží jako na osoby samostatně výdělečně činné (dále "OSVČ"). Legislativní rámeček pojmu OSVČ je stanoven zákonem č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, který definuje OSVČ

---

⁵⁷ PICHRT, Jan (ed.). *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. s. 86-88.

⁵⁸ FiFPro (z francouzského *Fédération Internationale des Associations de Footballeurs Professionnels* – znamená Mezinárodní federaci profesionálních fotbalistů) sdružuje národní hráčské svazy z celého světa, aby zajistila, že profesionální fotbalisté budou celosvětově uznáváni. Zastupuje více než 65.000 profesionálních fotbalistů a fotbalistek, které se sdružují v 58 členských organizacích.

⁵⁹ BLANPAIN, Roger. *Memoirs of Roger Blanpain: What can I do for you?* Vanden Broele Publishers, 2009. s. 125.

jako osobu, jež dokončila povinnou školní docházku, dosáhla minimálně věku 15 let a podniká v rámci samostatné výdělečné činnosti, případně při takové činnosti spolupracuje, za předpokladu, že dle zákona o daních z příjmů je možné na tuto osobu alokovat příjmy generované výkonem dané činnosti a související výdaje nutné k získání, zajištění a udržení těchto příjmů a zároveň musí být naplněny podmínky §2 zákona č.455/1991 Sb., o živnostenském podnikání: Podnikání jako živnost je definováno jako činnost vyvíjená systematicky, autonomně, pod vlastním obchodním jménem, s osobní odpovědností, s primárním cílem generování profitu a v souladu s regulativními požadavky legislativy.⁶⁰ Při uzavření smlouvy klubu se sportovcem tedy není založen zaměstnanecký poměr, ale je uzavřena tzv. inominátní (nepojmenovaná) smlouva dle § 1746 odst. 2 Občanského zákoníku. Tento přístup má několik výhod pro obě strany. Jak z daňového hlediska, tak z hlediska možnosti flexibilnějšího nastavení specifických podmínek vztahu mezi stranami na základě smluvní volnosti, které není možné v pracovněprávním vztahu z důvodu kogentnosti norem.

Některé instituty zákoníku práce nejsou na činnost profesionálního sportovce aplikovatelné. V případě zaměstnance je pracovní doba pevně stanovený časový úsek a po tuto dobu zaměstnanec poskytuje svůj čas zaměstnavateli na činnosti specifikované v pracovní smlouvě. Cokoliv mimo tento úsek je přísně limitováno a zaměstnanec je za cokoliv navíc také adekvátně dodatečně odměněn (např. práce přesčas). Toto není na profesionálního sportovce aplikovatelné. Některé jeho povinnosti jsou permanentní – např. dodržování životosprávy, zákaz adrenalinových/nebezpečných aktivit atd. Jak jsem již psal výše, porušení těchto povinností má pro hráče za následek pokutu. To je v přímém rozporu se Zákonem práce.⁶¹ Dalšími příklady mohou být přestávky v práci, možnost nařízení práce přes čas a její limity, nepřetržitý odpočinek (zde je kontrast například se situací, které vznikají na různých šampionátech, kdy pauza mezi jednotlivými utkáními je jen pár hodin).

Existují rozdílné interpretace právního statusu profesionálních sportovců. Některé názory preferují klasifikaci sportovců jako zaměstnanců s příslušnými právními ochranami, zatímco jiná stanoviska akceptují jejich kategorizaci jako OSVČ.

---

⁶⁰ Zákon č.455/1991 Sb., Zákon o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). 1991. [cit. 2023-12-16]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/pravni-predpisy/zivnostensky-zakon--166698/>

⁶¹ PICHRT, Jan (ed.). *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. s. 13.

Značný význam při posuzování právního postavení má perspektiva samotných sportovců. Je třeba ctít základní princip pracovního práva, jenž spočívá v ochraně statutu zaměstnance. Jak bylo uvedeno, v České republice je status sportovce působícího v kolektivních sportech jako OSVČ obecně akceptován sportovními organizacemi i samotnými hráči. Co když tedy sportovec o ochranu, jakou poskytuje zákoník práce nestojí? Chce si započítávat své náklady do nákladové složky a zmenšovat si daňový základ? Ochranná funkce zde není od toho, aby byla vnucována někomu, kdo o ni dobrovolně nestojí. Zde je potřeba ctít zásadu vlastní soukromému právu, tedy oblasti, kde nefiguruje stát a subjekty si podmínky sjednávají sami, tedy zásadu smluvní volnosti – samozřejmě v zákonných mezích. To vše za předpokladu, že se nejedná o tzv. *švarcsystém*. Problémem sportu v ČR je možná právě toto, čeho jsem se nyní dotkl. Neexistuje zde speciální úprava pro profesionální sportovce. Není se tedy čím řídit, přesněji řečeno není zde úprava, která by na profesionální sportovce bez problému pasovala.

2.2.1 Švarcsystém

Švarcsystém je hovorové označení pro stav, kdy je čistě závislá práce vykonávána fyzickou osobou mimo pracovněprávní vztah. Tato práce je považována za práci nelegální ve smyslu §5 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti. Toto označení získalo po podnikateli Miroslavu Švarcovi, který jej jako první začal systematicky používat.

Přesnou definici švarcsystému lze nalézt ve výkladech a stanoviscích Ministerstva práce a sociálních věcí jako „*nelegální zaměstnávání formou zastření faktického pracovněprávního vztahu jinou smlouvou*“.⁶²

Problematické, zda lze sportovce považovat za podnikatele, tedy OSVČ, nebo by měl být striktně zaměstnancem, se zabýval i Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“). V další části bude stručně prezentován postoj NSS k uvedené problematice. Jedná se o klíčové rozhodnutí, které je dodnes důležité pro vnímání postavení profesionálního kolektivního sportovce.

---

⁶² Ministerstvo práce a sociálních věcí. *Stanovisko k nové definici nelegální práce* [online]. [cit. 2023-12-16]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/svarcsystem>

2.2.2 Rozsudek NSS – 2 Afs 16/2011 – 78⁶³

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodoval spor mezi Jaroslavem M., profesionálním hokejistou, a Finančním ředitelstvím v Českých Budějovicích. Finanční úřad v Milevsku rozhodnutím ze dne 23.3. 2010 Jaroslavovi M. dodatečně vyměřil daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2007 ve výši 11. 674 Kč a současně sdělil povinnost zaplatit penále ve výši 22. 334 Kč. Proti tomuto rozhodnutí Jaroslav M. podal žalobu ke Krajskému soudu, který ji následně zamítl.

Profesionální hokejista podal proti rozhodnutí krajského soudu kasační stížnost. NSS rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Jádrem spolu bylo posouzení daňové uznatelnosti cestovních náhrad profesionálního hokejisty v návaznosti na místo výkonu činnosti v celkové výši 301 326 Kč. Hokejista hrající za HC Sparta Praha do klubu denně dojížděl na tréninky a zápasy ze svého bydliště celkem 103 km. Náklady na tyto cesty chtěl uznat jako náklady na „pracovní cesty“ a snížit o ně tedy daňový základ. Důležité pro celý spor byla právní otázka, jak v daném případě posoudit činnost stěžovatele jakožto profesionálního hráče ledního hokeje: zda se jednalo o výkon nezávislého povolání, anebo o pracovněprávní vztah.

Stěžovatel tvrdí, že finanční úřad neunesl důkazní břemeno ohledně prokázání místa výkonu jeho podnikatelské činnosti. Jaroslav M. tvrdil, že tímto místem je jeho bydliště, tedy Milevsko, nicméně správní orgány za toto místo označily zimní stadion HC Sparta Praha, neboť právě za tento klub stěžovatel hraje. Z hráčské smlouvy prý však místo výkonu činnosti neplyne, přičemž je zřejmé, že profesionální hráč má i řadu jiných povinností než hrát hokej – životospráva, poskytování rozhovorů, marketingové akce atd. Navíc, hráč pobírá odměnu, i pokud je zraněný a hrát nemůže. Stěžovatel uváděl, že ze smluvních povinností hokejového hráče plyne, že tyto činnosti může plnit na různých místech, a to včetně místa trvalého bydliště.

Finanční úřad se bránil, že pravidelným pracovištěm byl zimní stadion hokejového klubu Sparta. Z toho důvodu tu stěžovatel nemůže být na pracovní cestě a není přípustné, aby

---

⁶³ Nejvyšší správní soud. 2 Afs 16/2011–78 Řízení před soudem. 2011. [cit. 2023-12-17]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/4/207983/1/2>

uplatňoval výdaje ve smyslu ustanovení § 24 odst. 2 písmeno k) zákona č.581/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění v momentě projednávání věci (dále jen „zákon o daních z příjmů“). Ve skutečnosti se tak, podle žalovaného, jednalo o výdaje na osobní potřebu. Dále bylo obsahem hráčské smlouvy stěžovatele se sportovním klubem, že se klub zavazuje nést náklady spojené s přípravou hráče a s jeho účastí na utkáních a ostatních činnostech. Náklady na dopravu a ubytování by měly do této kategorie zapadat.

NSS přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná. Na rozdíl od žalovaného vyhodnotil obsah předmětné hráčské smlouvy jako obdobný smlouvě pracovní, přičemž dle soudu není rozhodující, jak smluvní strany chápaly postavení stěžovatele z hlediska daňového. Hráčská smlouva představovala „*zastřený pracovněprávní úkon a na základě tohoto zjištění a závěru správně žalovaný neuznal žalobci jízdné z místa bydliště do sídla HC Sparta Praha jako daňový výdaj*“.⁶⁴

Ohledně povahy vztahu mezi klubem a hráčem pak NSS odkazuje na svůj dřívější rozsudek sp. Zn. 2 Afs 62/2004, kde se soud pokusil o materiální posouzení závislé činnosti. Uvedl „*definiční prvek závislosti tak bude dán zejména povahou vykonávané činnosti (typicky práce vykonávané na jednom místě výhradně pro jednoho zaměstnavatele) a také tehdy, pokud se bude jednat o činnost dlouhodobou a kdy k uzavření pracovněprávního vztahu mělo dojít především v zájmu osoby, tuto činnost vykonávající, jelikož neuzavření tohoto vztahu v konečném důsledku její právní sféru poškozují...Jinak řečeno: zvyšování zaměstnanosti nástroji působení státu, a to i daňovými, nemůže ve svých důsledcích vézt k tomu, aby bylo za žádoucí považováno uzavírání pracovních vztahů i tehdy, jestliže na jejich uzavření není dán oboustranný zájem*“.⁶⁵

..

V dalším rozsudku ze dne 27.7. 2006, č.j. 2 Afs 173/2005 – 69 poté svůj názor rozvedl. V situaci, kdy kontraktační strany dospějí k rozhodnutí vstoupit do smluvního vztahu v souladu s principy smluvního práva, jako jsou autonomie stran, poctivost a zákaz zneužívání ekonomického postavení, a poté dojde k reálnému naplnění smlouvy, nejedná se o simulovaný právní úkon. Avšak, pokud by došlo k vynucení uzavření smlouvy o dílo

---

⁶⁴ Krajský soud v Českých Budějovicích. Rozsudek ze dne 17.12.2010, sp. zn. 10 Af 93/2010 - 41. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/judikat/kscb/10-af-93-2010-41>

⁶⁵ Nejvyšší právní soud. 2 Afs 173/2005–69 Rozsudek. 2006. [cit. 2023-12-17]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/4/43998/1/2/rozsudek-sjs-c-2-afs-173-2005-69>

prostřednictvím ekonomického nátlaku, využívajíc ekonomické závislosti druhé strany, a tím by byla strana donucena k akci proti své vůli, pak by to představovalo nezákonné jednání. (...) Usilování o snížení výdajů a zvýšení zisku prostřednictvím smluv o dílo se subjekty, které jsou ekonomicky nezávislé, ale z hlediska obratu a kapitálu relativně slabší, je legitimním a nikoho neohrožujícím postupem, který je z hlediska práva přípustný a přispívá k rozumnému uspořádání společenských vztahů. ⁶⁶

NSS došel v tomto případě k závěru, že zde nelze předpokládat, že by bylo v zájmu sportovce ani hokejového klubu uzavřít pracovní smlouvu nebo smlouvu jí obdobnou. Stejně tak neshledal důvod domnívat se, že by smlouva mezi stěžovatelem a HC Sparta Praha nebyla uzavřena naprosto svobodně, bez jakéhokoliv nátlaku.

NSS dále odůvodňoval tím, že status profesionálních sportovců není v zákoníku práce výslovně zmíněn a je zde tedy dán mnohem větší prostor pro výklad. Pokud by se na něj měl vztahovat režim zaměstnance, musel by zákonnou definici závislé práce a celkově zaměstnance jednoznačně splňovat, což nespĺňuje. Soud projevil názor, že pokud povaha činnosti umožňuje v rovině soukromého práva volbu mezi více druhy smluvních úprav, pak je pouze na smluvních stranách, aby si po zvážení výhod a nevýhod, včetně daňových aspektů, které se k jednotlivému druhu váží, zvolili tu, která je pro ně nejvýhodnější.

NSS dále uvádí, že „*povaha hráčské činnosti pro sportovní klub její smluvní zakotvení formou samostatné výdělečné činnosti rozhodně nevylučuje*“. ⁶⁷ Činnost profesionálního kolektivního sportovce se dle soudu závislé činnosti velmi blíží, ale nedosahuje její intenzity. Uvádí, že „*činnost profesionálního sportovce je natolik specifická, že se omezením plynoucím ze zaměření a výslovné reglementace zákoníku práce vymyká*“. ⁶⁸ Následně doslovně říká, že „*činnost profesionálního sportovce není jednoduše podřaditelná pod pojem „závislá práce“ ve smyslu zákoníku práce*“. ⁶⁹ Z tohoto důvodu tedy podle NSS nelze považovat za protiprávní uzavírání inominátních smluv mezi sportovcem a sportovním klubem.

---

⁶⁶ Nejvyšší právní soud. 2 Afs 173/2005–69 Rozsudek. 2006. [cit. 2023-12-17]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/4/43998/1/2/rozsudek-sjs-c-2-afs-173-2005-69>

⁶⁷ Krajský soud v Českých Budějovicích. Rozsudek ze dne 17.12.2010, sp. zn. 10 Af 93/2010 - 41. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/judikat/kscb/10-af-93-2010-41>

⁶⁸ Tamtéž.

⁶⁹ Tamtéž.

Soud svoje opodstatnění uzavřel tvrzením, že v konkrétním sporu musel přistoupit ke obecnějším právním principům. Činnost profesionálních sportovců je podle něj natolik neupřesněná, neujasněná a v podstatě neupravená, že správní soud, který je povinen řídit se čl. 4 Ústavy, který říká, že „*Základní práva a svobody jsou pod ochranou soudní moci*“, musí použít výklad, který je výhodný a chtěný pro obě strany soudního sporu, tedy pro sportovce i klub.⁷⁰

Toto rozhodnutí NSS je stěžejní pro vnímání postavení profesionálního sportovce v kolektivních sportech v ČR. Je v něm vyloženo vše podstatné, tedy pohled, zda by sportovec měl být zaměstnancem, jestli ho někdo může nutit být zaměstnancem (i když o to nestojí) a také zda splňuje zákonné podmínky pro to být podnikatelem. Následně se jasně vyjadřuje, že nemá problém se statutem sportovce jako OSVČ. V závěru *de lege ferenda* uvádí, že by zákonodárce měl oblast sportu lépe a více upravit a statut sportovce lépe vyjasnit.

2.3 Profesionální sport a závislá práce

V této kapitole se bude zkoumat zásadní otázka pro danou studii. Splňuje výkon povolání profesionálního sportovce kritéria závislé práce? V případě, že by aktivita profesionálního sportovce korespondovala s charakteristikami závislé práce, byla by kvalifikována jako pracovněprávní vztah podléhající regulaci zákoníku práce. Neobsahuje-li však tyto atributy, považuje se za samostatně výdělečnou činnost s vlastními rysy, včetně specifického režimu sociálního zabezpečení a daňových povinností, které budou podrobněji analyzovány v samostatné kapitole.

Vzhledem k zaměření této studie na fotbalový sektor se analýza omezí výhradně na profesionální sportovce v kolektivních sportech, specificky ve fotbalu. V těchto sportech je pozice sportovce ve vztahu k organizaci, pro niž „vykonává služby“, předmětem debat. Dlouhodobě se objevují hlasy z laického, ale i odborného spektra, že postavení týmové hráče naplňuje znaky závislé práce. Naproti statut individuálního sportovce – například tenisty – je celkem jednoznačný. Sám si vybírá turnaje, na kterých bude startovat, sám si vybírá svého

---

⁷⁰ Ústava České republiky. Článek 4. [online]. [cit. 2023-12-17]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/docs/laws/constitution.html>

trenéra, maséra, manažera a sám také členy svého týmu může odvolávat – je tedy spíše zaměstnavatel než zaměstnanec. Neexistuje nikdo, kdo by mu mohl uložit pokutu např. za pozdní příchod na trénink či špatnou životosprávu. Výdělky z turnajů jdou přímo tenistovi samotnému a z nich poté financuje náklady svého týmu. Můžeme tedy výkon jeho činnosti označit za nezávislý. Rozhoduje se sám, dle svého uvážení a za své jednání má samostatnou zodpovědnost. Svou činnost vykonává za účelem zisku. Individuální sportovec tedy svou činností naplňuje definici živnosti, která dle zákona o živnostenském podnikání zní následovně „*Živností je soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem*“.⁷¹

V případě, že individuální sportovec je plně svéprávný a bezúhonný, lze jej klasifikovat jako OSVČ. Lze sice argumentovat, že mohou působit jako členové družstev ve družstevních soutěžích nebo se zapojovat pouze v závěrečných fázích sezóny, což je v českém prostředí běžné. Přestože v průběhu sezóny působí jako nezávislé subjekty, tato skutečnost nemění na předchozím závěru.

2.3.1 Závislá práce

V roce 2011 byla provedena novela č. 365/2011 Sb. zákoníku práce, kde byla provedena změna definice závislé práce. Novela upravila §2 odst.4 zákoníku práce tak, že ho rozdělila do dvou odstavců. Dle důvodové zprávy k zákonu bylo cílem nové úpravy odstranit výkladové nejasnosti definice závislé práce. Zákonodárce ji zpřesnil a systémově rozdělil na část určující formální a věcný charakter závislé práce a na část určující podmínky jejího výkonu. Závislá práce je již více než desetiletí definována jako činnost, kde je zaměstnanec podřízen zaměstnavateli, jedná jménem zaměstnavatele, řídí se jeho pokyny a vykonává tuto práci osobně pro zaměstnavatele. Dále je ve druhém odstavci specifikováno, že závislá práce se musí konat za finanční kompenzaci v podobě mzdy, platu či odměny, na náklady a odpovědnost zaměstnavatele, v rámci určené pracovní doby a na pracovišti zaměstnavatele, případně na jiném dohodnutém místě.⁷²

---

⁷¹ Zákon č.455/1991 Sb., Zákon o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). 1991. [cit. 2023-12-16]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/pravni-predpisy/zivnostensky-zakon--166698/>

⁷² Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce. In: Sbíрка zákonů České republiky. 2006, [cit. 2023-12-01]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-262>

Ustanovení § 3 zákoníku práce dále uvádí, že závislá práce může být vykonávána pouze v základním pracovněprávním vztahu, není-li upravena zvláštními pracovně právními předpisy. Takovým vztahem je pracovní poměr a právní vztahy založené dohodami o pracích konaných mimo pracovní poměr. Zvláštními pracovně právními předpisy zákonodárce předvídal např. zákon č.234/2014 Sb., o státní službě a zákon č. 361/2003, o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

Podle zákoníku práce tedy pokud jsou znaky závislé práce naplněny, není možné založit jiný než pracovněprávní vztah. Tyto znaky musí být naplněny kumulativně, a proto je důležité umět každý z nich přesně vyložit.

2.3.2 Definiční znaky závislé práce

1. Ve vztahu nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance

Tento bod je často asociován s třetím bodem – vykonávání práce podle pokynů zaměstnavatele. Na základě daného kritéria má zaměstnavatel možnost zaujmout dominantní pozici, když je oprávněn zaměstnanci vydávat pokyny, provádět dohled a organizovat jeho činnost. Tento bod se zdá být úzce propojený s nadcházejícím bodem třetím. V případě profesionálního fotbalisty se jedná o postavení podřízené, jelikož je ke klubu vázán smlouvou, která sice není pracovní smlouvou nebo dohodou ve smyslu §3 zákoníku práce, ale budou v ní jednoznačně stanoveny hráčovi povinnosti, které musí respektovat.⁷³ Například povinnost hráče zúčastňovat se tréninků, soustředění a zápasů, dodržovat životosprávu, pravidelné rehabilitace a regenerace, navštěvování týmových lékařů a fyzioterapeutů, podstupování povinných preventivních vyšetření, nošením oblečení od sponzorské značky atd.

2. Jménem zaměstnavatele

Tento znak vyznačuje zaměstnancovu závislost na zaměstnavateli. Jeho činnost je na něm závislá a vykonává ji v jeho prospěch, jeho jménem. Zaměstnavatel za to naopak poskytuje kapitál, vytváří vhodné podmínky k práci zaměstnance, má za jeho práci také zodpovědnost a nese i riziko finanční ztráty. V případě fotbalisty je tento znak nepochybně naplněn. Hráč dostává plat a na oplátku hraje za určitý klub, pod jeho jménem v jeho prospěch. Klub poté nese užitky z jeho práce, nebo také důsledky

---

⁷³ PICHRT, Jan (ed.). *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. s. 76.

neúspěchu. Příkladem může být situace, kdy proti sobě nastupují v české nejvyšší soutěži týmy AC Sparta Praha proti FC Baník Ostrava. Nenastupuje proti sobě 22 jednotlivců, ale dva týmy – v praxi dvě obchodní korporace.

3. Podle pokynů zaměstnavatele

Zaměstnanec se musí řídit pokyny zaměstnavatele, který pak může kontrolovat jejich naplnění. V činnosti profesionálního sportovce můžeme tento znak nalézt. Hráč se musí dostavit na tréninky, zápasy a soustředění. Jejich čas a termín jsou přesně dané, dodržuje správnou životosprávu a během zápasů plní taktické pokyny trenéra, který určuje jeho pozici v sestavě a dává mu jednotlivé a často individuální pokyny, které musí plnit. Pokud by tak hráč neučinil, příště by se do zápasu nedostal a tím sám sebe poškodil jak z hlediska sportovního, tak i finančního, jelikož počet startů má vliv na jeho finanční ohodnocení.

4. Osobní výkon

Zaměstnanec musí svou práci pro zaměstnavatele vykonávat osobně, nemůže být nikým nahrazen. V našem případě fotbalisty, je tento znak bezpochyby naplněn.

Pouze na základě výše uvedených čtyřech definičních znaků však nelze s přesvědčením konstatovat, že se určitá činnost dá nazvat závislou. K zmíněným znakům přistupuje ještě znak dovozený Nejvyšším správním soudem v podobě „dlouhodobosti“ či „soustavnosti“. ⁷⁴ Při nesoustavné či krátkodobé činnosti se nejedná o výkon závislé činnosti.

Dalším znakem dle judikatury Nejvyššího správního soudu je odměna za vykonanou práci. ⁷⁵ V profesionálních hráčských smlouvách lze vždy nalézt odstupňovanou odměnu dle různých kategorií (nejčastějšími faktory výše odměny je počet startů, gólů nebo dosažených týmových úspěchů). Fotbalista má v naprosté většině případů pouze jeden zdroj obživy – sportovní činnost pro klub, u kterého má podepsanou smlouvu, tzn. že je možné konstatovat hospodářskou závislost na klubu, která potvrzuje závěr o závislé práci. ⁷⁶

---

⁷⁴ Nejvyšší správní soud. Rozsudek ze dne 27.04.2012, č.j. 4 Ads 177/2011 - 120. [online]. [cit. 2023-12-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/judikat/nsscr/4-ads-177-2011-120>

⁷⁵ Ve stejném rozhodnutí dovozuje Nejvyšší správní soud, že i odměna může být považována za znak závislé práce, nejen její důsledek.

⁷⁶ PICHRT, Jan (ed.). *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. s. 78.

Přestože jsou definiční znaky závislé práce dle všeho u profesionálního fotbalisty naplněny a měl by tedy být v klubu vázán zaměstnaneckým poměrem, dle Nejvyššího správního soudu tomu tak nemusí být. Ten přistoupil k povaze činnosti profesionálního fotbalisty značně liberálně. Vychází z premisy, že vztah profesionálního sportovce ke svému klubu má řadu znaků závislé činnosti, avšak je třeba vždy určit povahu činnosti na základě okolností konkrétního případu. Nejvyšší správní soud již dříve uvedl – viz kapitola Rozsudek NSS – 2 Afs 16/2011 – 78. Toto rozhodnutí NSS je konsistentní s další judikaturou NSS řešící stejnou otázku, a tedy při posuzování povahy právního vztahu mezi stranami není důležité pouze zařazení pod pojem závislá práce, ale celková povaha právního vztahu.

2.3.3 Samostatná výdělečná činnost

Definice samostatné výdělečné činnosti se nachází v zákoně č. 155/ 1995 Sb., zákonu o důchodovém pojištění. V § 9 odst. 3 je stanoveno, že za osobu samostatně výdělečně činnou se považuje „osoba, která ukončila povinnou školní docházku a dosáhla věku aspoň 15 let a a) vykonává samostatnou výdělečnou činnost, nebo b) spolupracuje při výkonu samostatné výdělečné činnosti, pokud podle zákona o daních z příjmů lze na ni rozdělovat příjmy dosažené výkonem této činnosti a výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení“.⁷⁷

Stádník uvádí, že nepochybným projevem samostatně výdělečné činnosti je situace, kdy osoba vykonává práci pro různé odběratele, přičemž zodpovídá za výsledek své práce, jedná ve vlastním jménu, nese náklady spojené s činností, používá vlastní pracovní pomůcky a organizuje si práci autonomně.⁷⁸ V takovém výkladovém rámci nelze klasifikovat profesionálního sportovce v kolektivním sportu jako OSVČ, neboť charakteristiky samostatné činnosti nejsou dominantní ve srovnání s charakteristikami činnosti závislé.

---

⁷⁷ Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Díl druhý, § 9. [online]. In: Právní předpisy pro oblast práce a sociálních věcí [cit. 2023-12-19]. Dostupné z: https://ppropo.mpsv.cz/zakon_155_1995

⁷⁸ STÁDNÍK, Jaroslav. *Sportovní činnost a závislá práce*. In PICHRT, Jan (ed). *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. s. 78.

2.3.4 Problémy spojené s podřazením profesionální sportovní činnosti v kolektivních sportech pod závislou prací

V případě podřazení sportovní činnosti pod závislou práci regulovanou v režimu zákoníku práce lze narazit na problémy, které jasně ukazují, že sportovní činnost je nemožné regulovat všemi instituty zákoníku práce. Zákoník práce vykazuje velkou rigiditu a dostatečně nezohledňuje některá specifika sportu.⁷⁹

Takovými instituty jsou:

a) Odměňování

Výše měsíční odměny, kterou hráč měsíčně klubu fakturuje, záleží na nárokovém a nenárokovém faktoru – stejně jako často u zaměstnaneckého poměru. Rozdíl u profesionálního hráče fotbalu může však nastat v případě udělení pokut, které jsou v profesionálním fotbalu běžné (porušení životosprávy). To je v rozporu s ustanovením § 346b odst. 1 zákoníku práce: „*Zaměstnavatel nesmí zaměstnanci za porušení povinností vyplývajících mu ze základního pracovněprávního vztahu ukládat peněžní postihy ani je od něho požadovat.*“⁸⁰

b) Pracovní doba

Časový úsek, po který klub vyžaduje účast svého hráče na trénincích, soustředěních a zápasech je dopředu velice těžko předvídatelný. Současně u povinností týkajících se životosprávy je hráčovo plnění povinností vyplývajících ze smlouvy podřízené třeba téměř permanentní. Velice obtížné by bylo uplatňování ustanovení zákoníku práce o práci přesčas (§78 písm. i), směnách (§81 odst. 1), práci v noci (§78 písm. k) a dalších.

c) Skončení pracovního poměru

Zde je rozdíl oproti režimu nastaveném zákoníkem práce nejvíce markantní. V profesionálním klubovém sportu je nežádoucí situace, kdy by hráč mohl svévolně během sezóny ukončit pracovní poměr. Přestupní podmínky jsou stanoveny přísnými

---

⁷⁹ PICHRT, Jan a TOMŠEJ, Jakub (ed.). *Balancování na hraně work-life balance a transparentnosti*. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). Praha: Wolters Kluwer, 2022, s. 127.

⁸⁰ Zákoník práce. Zákon č. 262/2006 Sb. Hlava XVII, § 346b. [online]. In: Právní předpisy pro oblast práce a sociálních věcí [cit. 2023-12-01]. Dostupné z: https://ppropo.mpsv.cz/zakon_262_2006

vnitřními předpisy jednotlivých organizací.⁸¹ Pokud by byl zaměstnancem, pak by měl právo podat jednostrannou výpověď nebo okamžitě zrušit pracovní poměr v případě naplnění podmínek stanovených v § 56 zákoníku práce. V takové situaci by byl poškozen klub, který za hráče vynaložil (mnohdy nemalé) finanční prostředky.

Je možné se ztotožnit s názory Nejvyššího soudu, podle kterých by implementace určitých aspektů zákoníku práce byla v kontextu profesionálních fotbalistů nepraktovatelná. Přestože u profesionálních fotbalistů nevznikají pochybnosti o splnění kritérií závislé práce, je třeba uznat, že striktní aplikace ustanovení zákoníku práce na specifika jejich profesionálního vykonávání není možná.

2.3.5 Podnikatel

Zůstává otázkou, zda v případě, že sportovec nemusí být zaměstnancem (judikatura NSS), tedy uzavře s klubem dobrovolně inominátní smlouvu (nejčastěji jsou uzavírané smlouvy o sportovní činnosti nebo smlouvy o spolupráci při výkonu sportovní činnosti), tak se z něj automaticky stává podnikatel v pojetí Občanského zákoníku (dále jen „OZ“). Pokud by tomu tak nebylo, existují i jiné formy nezávislé činnosti, která je vykonávaná za účelem obživy?

Prisouzení statutu podnikatele je při výkonu podnikatelské činnosti v leckterých aspektech zavazující. Jsou s ním spojeny práva a povinnosti (např. povinnost zákazu zneužití své odbornosti nebo hospodářského postavení dle § 433 OZ).⁸² Zároveň s tímto statusem osoba ztrácí zákonnou ochranu v některých vztazích, kterou by jinak měl, pokud by podnikatelem nebyl. Takovými ustanoveními jsou např. §1799 a následující OZ, které chrání spotřebitele před uzavíráním adhezních smluv bez toho, aby znali doložku, na kterou smlouva odkazuje.⁸³ Dále by se mu obdobně nedostávalo ochrany např. u lichvy podle § 1796 OZ, nebo neúměrného krácení podle § 1793 OZ.⁸⁴

---

⁸¹ Např. Přestupní řád FAČR

⁸² Občanský zákoník. Zákon č. 89/2012 Sb. [online]. [cit. 2023-12-19]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/74907/1/2/zakon-c-89-2012-sb-obcansky-zakonik/zakon-c-89-2012-sb-obcansky-zakonik>

⁸³ Výše zmíněné ustanovení chrání slabší stranu, kterou by podnikatel nebyl.

⁸⁴ EICHLEROVÁ, Kateřina. *Profesionální sportovec jako podnikatel?* In: PICHRT, J. (ed.) *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 59.

Z definice spotřebitele, která je obsahem § 419 OZ je možné dovodit, že ten, kdo *není* spotřebitelem, je buď podnikatelem, nebo tzv. osobu v samostatném výkonu svého povolání. V definici spotřebitele tedy můžeme nalézt dva typy nezávislé činnosti. Další zmínku o osobě samostatně vykonávající své povolání můžeme nalézt v § 420 odst. 2 OZ, které stanovuje, že „*pro účely ochrany spotřebitele a pro účely § 1963 OZ, se za podnikatele považuje každá osoba, která uzavírá smlouvy související s vlastní obchodní, výrobní nebo obdobnou činností*“ a také osoba „*při samostatném výkonu svého povolání*“. I z tohoto ustanovení je tento dualismus očividný. Osoba při samostatném výkonu svého povolání tedy není podnikatelem. Je pouze v jeho postavení ve vztahu ke spotřebiteli.⁸⁵

Občanský zákoník osobu při samostatném výkonu svého povolání nedefinuje. Je jí tak třeba vykládat jako toho, kdo není zaměstnancem, ale zároveň není ani podnikatelem. Znaky závislé práce jsem vykládal výše, proto nyní detailněji popíšu jednotlivé znaky podnikání.

Podnikatel je definován v § 421 odst. 1 OZ jako osoba, která podniká.

Znaky podnikání jsou výdělečnost, samostatnost, na vlastní účet a odpovědnost, se soustavným záměrem, za účelem dosažení zisku a živnostenský nebo obdobný způsob výkonu výdělečné činnosti. Dle Eichlerové je právě podmínka živnostenského nebo obdobného způsobu podmínkou, kterou profesionální sportovec nesplňuje.⁸⁶ V důsledku takové podnikatelské činnosti totiž musí vzniknout obchodní závod, jehož součástí je klientela a know-how, které je převoditelné na třetí osoby. Takovou podmínku profesionální hráč nesplňuje. Není-li tedy sportovec zaměstnancem, není ani podnikatelem, ale má postavení osoby samostatně vykonávající své povolání.⁸⁷

---

⁸⁵ EICHLEROVÁ, Kateřina. *Profesionální sportovec jako podnikatel?* In: PICHRT, J. (ed.) *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 59.

⁸⁶ Tamtéž, s. 62.

⁸⁷ EICHLEROVÁ, Kateřina. In: Černá, S., Plíva, S. a kol.: *Podnikatel a jeho právní vztahy*, Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, Praha, 2013, str. 12.

3 Daňové aspekty zdanění sportovců

Status profesionálního sportovce v kolektivních sportech je důležitý i pro správné určení výše daňové povinnosti. V této kapitole je popsána daň z příjmů u profesionálních sportovců v kolektivních sportech a určení, zda na příjem takového sportovce nahlížet jako na příjem podnikatelský, či zaměstnanecký. Daňová problematika spojená s příjmy sportovců je oblastí s vysokou mírou komplexnosti, ovlivněnou různorodými faktory, jako jsou charakteristika příjmů, mezinárodní působení, rezidenční status a variabilita daňových sazeb. Tato sféra má výrazný vliv na ekonomický kontext sportovců a vyžaduje důslednou pozornost ze strany daňových úřadů, právních zástupců a specializovaných poradců. Jak uvádí daňový právník John Smith, *"zdaňování sportovců může být mimořádně složité kvůli kombinaci různých zdrojů příjmů, včetně platů, odměn z turnajů, sponzorských smluv a reklamních kampaní"*.⁸⁸

V předchozích sekcích byla analyzována povaha profesionální činnosti sportovců v kolektivních sportech. Na základě relevantní odborné literatury a judikatury byla tato činnost identifikována jako závislá práce. Nicméně se konstatuje, že aplikace zákoníku práce se jeví jako nekompatibilní vzhledem k nesouladu některých jeho institutů s charakteristikami této specifické pracovní činnosti. Status osoby je důležitý pro správné určení výše daňové povinnosti, kdy u závislého poměru je výrazně vyšší než u nezávislého při stejné výši odměny. Právě snížení nákladů na dani z příjmů a odvodech je bráno jako jedna z hlavních motivací klubů i hráčů pro vstoupení do nezaměstnaneckého smluvního vztahu. Náklad na hráče v zaměstnaneckém poměru je vyšší o 34 %.⁸⁹ Zde je uvedeno jedno z rozhodnutí NSS, které říká, že: *„a nevyjasněného statusu profesionálního sportovce v českém právním řádu nelze prostřednictvím daňové politiky vynucovat žádnou z možných forem spolupráce obou smluvních stran“*.⁹⁰

---

⁸⁸ SMITH, John. *Income Tax and Professional Athletes: Challenges and Opportunities*. International Journal of Sports Finance, 13(1), s. 43-49.

⁸⁹ PTÁČEK, Lubomír *A professional Sportsman: An Independent Worker?* In: PICHRT, Jan a KOLDINSKÁ, Kristina. *Bulletin of Comparative Labour Relations*. Alphen aan den Rijn: Wolters Kluwer, 2018. s. 178.

⁹⁰ Nejvyšší správní soud. 2 Afs 16/2011–78 Řízení před soudem. 2011. [cit. 2023-12-17]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/4/207983/1/2>

Platové možnosti klubů v České republice jsou výrazně nižší než v zemích západní Evropy. Pozice českých klubů je pak horší na mezinárodním přestupovém trhu, kde české kluby nejsou dostatečně konkurenceschopné z hlediska platových možností. Forma spolupráce s hráčem jako s osobou samostatně výdělečně činnou tuto nevýhodu alespoň částečně zmenšuje. Viz vyjádření Dušana Svobody, předsedy Ligové fotbalové asociace: „*Ted' je pro nás z hlediska hráčských platů konkurencí druhá bundesliga, po takové úpravě by nám začala přetahovat hráče i bundesliga třetí.*“⁹¹

Zdroj příjmů u menší části profesionálních sportovců, kteří mají i marketingový přesah, tvoří sponzorské dohody a příjmy z reklamy. Podle expertky na mezinárodní daňové otázky, Emily Wilsonové, "*příjmy z reklamy a sponzorství mohou být klasifikovány jako příjmy ze služeb nebo autorská práva a zdaněny v souladu s místními předpisy*".⁹²

Další klíčový prvek představují daňové úlevy a možnosti odpočtu výdajů. Profesor ekonomie Michael Johnson poukazuje na to, že "*sportovci by měli mít nárok na odpočet výdajů spojených s jejich profesí, jako jsou náklady na trénink, výstroj a cestování*".⁹³ Tato otázka je obzvláště důležitá pro sportovce, kteří ve svém povolání čelí vysokým výdajům na vybavení a specializovanou přípravu.

Mezinárodní dimenze působení sportovců přináší specifické výzvy v oblasti daňového zatížení. Anna Garciaová, specialista na mezinárodní daňové právo, zdůrazňuje, že "*sportovci, kteří působí v různých zemích, mohou čelit riziku dvojího zdanění, pokud země uplatňují rozdílná kritéria pro určení rezidentství*".⁹⁴ To může vést k potřebě uzavírání mezinárodních dohod o zamezení dvojího zdanění, aby se u sportovců předešlo nepřiměřené daňové zátěži.

---

⁹¹ MÁDL, Luděk. 2013. *Výstražný dopis z UEFA. Na české kluby zaútočí 3. bundesliga*. Aktuálně.cz [online]. [cit. 2023-12.20]. Dostupné z: <https://sport.aktualne.cz/fotbal/vystrazny-dopis-z-uefa-cesky-fotbal-se-boji-3-bundesligy/r~ca231a282fed11e3888f002590604f2e/>

⁹² WILSON, Emily. *Taxation of Endorsement Income in International Sports*. Journal of International Taxation, 30(3), 2019, s. 127-133.

⁹³ JOHNSON, Michael. *Tax Planning for Professional Athletes*. Sports Finance Review, 9(1), 2017, s. 89-94.

⁹⁴ GARCIA, Anna. *International Taxation of Athletes: Challenges and Solutions*. International Sports Law Journal, 19(1-2), 2021, s. 54-62.

3.1 Analýza podle českého práva

Rezidentství sportovce je determinujícím faktorem pro alokaci daňových povinností v rámci právního řádu České republiky. Dle § 2 odst.4 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, je fyzická osoba klasifikována jako rezident České republiky, pokud má na jejím území trvalé bydliště, anebo zde pobývá po dobu delší než 183 dní během kalendářního roku. Z tohoto pravidla vyplývá daňová povinnost pro sportovce, kteří splňují kritéria rezidence stanovená právními předpisy České republiky.⁹⁵

V souladu s § 7 odst. 2 písm. c) téhož zákona jsou příjmy ze samostatné činnosti, včetně příjmů z nezávislého povolání, předmětem zdanění. Sportovci registrovaní jako osoby samostatně výdělečně činné jsou tedy povinni zdaňovat příjmy pocházející z jejich sportovní činnosti. Tato povinnost zahrnuje nejen odměny za výkony na zápasech a turnajích, ale rovněž sponzorské příjmy a příjmy z reklamních akcí souvisejících s jejich profesionální sportovní kariérou. V kontextu duševního vlastnictví sponzorské kontrakty a reklamní příjmy mohou být subjektem ochrany podle autorského práva a práva na ochranné známky. Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, a zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách, poskytují legislativní rámec pro ochranu těchto práv v ČR.⁹⁶

Tabulka 1: Zdaňování Příjmů Českých Sportovců

Typ příjmu	Zdanitelnost	Zákonná opora
Odměny z turnajů	Zdanitelné	§ 7 odst. 1 písm. c) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů
Sponzorské smlouvy	Zdanitelné	§ 7 odst. 1 písm. c) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů
Reklamní příjmy	Zdanitelné	§ 7 odst. 1 písm. c) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

⁹⁵ Zákon č. 586/1992 Sb. Zákon České národní rady o daních z příjmů, § 4. [online]. [cit. 2023-12-20]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586>

⁹⁶ Zákon č. 121/2000 Sb. [online]. [cit. 2023-12-11]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-121>

3.1.1 Způsoby zdanění profesionálních sportovců

V souladu s § 3 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, je za rezidenta ČR považována fyzická osoba, která má v ČR trvalé bydliště nebo zde v průběhu kalendářního roku pobývá déle než 183 dní. Tato definice rezidentství má zásadní dopad na daňové zatížení dané osoby, jelikož rezidenti ČR jsou povinni zdaňovat své globální příjmy v ČR, kdežto nerezidenti jsou zdaňováni pouze z příjmů, které pocházejí z českých zdrojů.

Příjem je třeba zařadit do jedné ze skupin podle § 3 odst. 1 a těmi jsou:

- a) závislá činnost
- b) příjem z podnikání
- c) příjem z kapitálového majetku
- d) příjem z pronájmu nebo ostatní příjmy

Nenaplní-li jednu z těchto skupin, nejsou příjmy předmětem daně a nebudou zdaněny.

Dále je třeba zařadit příjem pod § 6 (závislá činnost) zákona, nebo § 7 ZDP (samostatná činnost). Profesionální fotbalista bude danit dle § 7 odst. 2 písm. c ZDP jako příjem z výkonu nezávislého povolání⁹⁷ nebo, dle rozhodnutí NSS, také může danit dle písm. b jako živnostník. NSS v rozhodnutí, kde jednou ze stran byl v té době profesionální fotbalista David Lafata hrající za AC Sparta Praha, v rozhodnutí uvedl, že vzhledem k nepřesnosti úpravy „*Není na správci daně, aby jakkoli zasahoval do vyjádření vůle daňového subjektu, či aby posuzoval motivy, které daňový subjekt vedly k uplatnění toho kterého způsobu uplatnění výdajů.*“⁹⁸ V tiskové zprávě ještě doplnil: „*Jestliže v České republice je s ohledem na nejasnost právní úpravy v zásadě možné vykonávat samostatnou činnost profesionálního sportovce dle paragrafu 7 zákona o daních z příjmů buďto jako živnost, nebo jako nezávislé povolání, nelze za daného právního stavu daňový subjekt nutit, aby zvolil ten způsob, který je vhodnější z hlediska fiskálních zájmů státu.*“⁹⁹ Předešlá rozhodnutí zrušil a tímto rozhodnutím „povolil“ také profesionálním sportovcům v kolektivních sportech

---

⁹⁷ NSS ve svém rozhodnutí 8 Afs 56/2010-73 dovodil, že za nezávislá povolání lze považovat např. výkonné umělce, sportovcem, jejich trenéry, rozhodčí, artisty a další

⁹⁸ Nejvyšší správní soud. Rozhodnutí zde dne 1. 10. 2019, č. j. 30 Af 64/2019 – 98. [online]. [cit. 2023-12-29]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/judikat/ksbr/31-af-64-2019-158>

⁹⁹ Generální finanční ředitelství. *Sdělení GFŘ k rozsudku NSS ve věci zdaňování příjmů profesionálních sportovců* [online]. [cit. 2023-12-18]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/informace-stanoviska-a-sdeleni/2017/sdeleni-gfr-k-rozsudku-nss-ve-veci-zdanovani-prijmu-profesionalnich-sportovcu>

danit 60procentním paušálem jako živnostníkům. U nezávislého povolání činí paušál 40 procent.¹⁰⁰

3.1.2 Sociální, zdravotní pojištění

Dle zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, §5 odst. 1 písm. a) a písm.e) jsou čeští sportovci, pokud jsou osoby samostatně výdělečně činné nebo zaměstnanci, povinni být součástí systému sociálního pojištění. To zahrnuje povinné placení pojistného na sociální pojištění, včetně důchodového, nemocenského, invalidního a rodičovského pojištění, přičemž tyto platby jsou obvykle rozděleny mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem, případně je sportovec odvádí sám.

Sportovci jsou také podle zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, povinni být zdravotně pojištěni. Na jejich statusu nezáleží, účastníky jsou dle § 5 písm a) jak zaměstnanci, tak podle písm. b) osoby samostatně výdělečně činné. Zdravotní pojistné je obvykle placeno společně se sociálním pojistným ve prospěch státního zdravotnického systému.

Dalším aspektem je úrazové pojištění, které pokrývá důsledky pracovních úrazů a profesionálních onemocnění.

3.2 Mezinárodní zdanění příjmů

Právo na výběr daní je zásadním prvkem státní suverenity a daňové povinnosti jsou tedy regulovány vnitrostátními zákony každého státu. Nicméně, diverzita daňových systémů v rámci Evropské unie může narušovat fungování vnitřního trhu, což vyvolává potřebu vytvoření jednotného fiskálního prostoru v rámci celé EU.

3.2.1 Právo zdanění v kontextu mezinárodního dvojího zdanění v EU

Mezinárodní dvojí zdanění, vznikající v důsledku konfliktu dvou či více daňových systémů, je situace, kdy je stejný předmět daně zdaněn vícekrát stejnou daní nebo daní srovnatelné povahy. Toto je důsledek široké definice daňového bydliště občanů a firem v různých státech

---

¹⁰⁰ Jak je zdaněn profesionální sportovec. 2021, [online]. [cit. 2023-12-09]. Dostupné z: <https://www.ekp.cz/novinky-blog/jak-je-zdanen-profesionalni-sportovec-nepromarnete-lhutu-pro-zpetnou-zadost-o-uplatneni-60-vydajoveho-pausalu/>

a různých definic zdanitelných zdrojů příjmů daňových nerezidentů, což může vést ke zdvojenému plnění daňových povinností ve dvou státech.

Státy se pokoušejí zabránit tomuto odrazování daňových subjektů od mezinárodních aktivit pomocí vnitrostátních opatření a uzavíráním mezinárodních smluv o zamezení dvojího zdanění. Tyto smlouvy obvykle používají kritéria pro stanovení daňové rezidence, včetně nemovitostí, střediska životních zájmů, místa pobytu, státního občanství a dohod na ministerské úrovni. Přestože mezinárodní smlouvy o zamezení dvojího zdanění hrají v daňovém prostředí klíčovou roli, nemohou nahradit vnitrostátní daňové předpisy ani zakládat daňovou povinnost pouze na základě smlouvy. Při jejich aplikaci mají ustanovení těchto smluv přednost před vnitrostátními zákony, včetně českého zákona o daních z příjmů (§ 37, ZDP).

3.2.2 Zdanění daňových nerezidentů v ČR

Daňová povinnost nerezidentů v České republice je regulována podle § 22 Zákona o daních z příjmů, který stanovuje kritéria pro určení zdroje příjmů, jako jsou místo vykonávání činnosti, umístění majetku či osoba vyplácející příjem. Dle § 37 tohoto zákona je na plátcích daně odpovědnost za srážení daně a dodržení smluv o zamezení dvojího zdanění.

Pro prevenci dvojího zdanění se používají následující metody:

1. Zápočet daně, který může být úplný nebo prostý,
2. Vynětí příjmů ze zdanění s možností úplného vynětí nebo vynětí s výhradou progrese,
3. Zahrnutí daně zaplacené v zahraničí do odčitatelných nákladů v případě neexistující smlouvy o zamezení dvojího zdanění.

V České republice převažuje využívání prostého zápočtu nebo vynětí s výhradou progrese. Mezinárodní smlouvy ČR obvykle upřednostňují prostý zápočet, který umožňuje snížení daňové zátěže díky započtení zahraniční daně. V případě příjmů ze závislé činnosti a existující smlouvy o zamezení dvojího zdanění se může aplikovat metoda vynětí.

4 Komparatistika úprav práva sportovců v jiných zemích EU

V rámci komparativní analýzy právního postavení profesionálních sportovců bude provedena komparace právních systémů Německa a Francie. V analýze jsou zkoumány klíčové aspekty, jako jsou typy smluv, pracovní poměr sportovců a existence speciálních právních norem v oblasti sportu.

Do 70. let minulého století jsme se po celém kontinentu setkávali s profesionálními sportovci, kteří spadali pod úpravu jednotlivých občanských zákoníků. Převládal názor, že sport je určitým druhem umění.¹⁰¹

V Belgii to byl jako první Roger Blainpain, kdo jako první navrhl prohlášení sportovců za pracovníky.¹⁰² Bourgion tvrdí, že zákon z roku 1968 stanovil právní základ pro zvláštní postavení profesionálních sportovců v Belgii, ale až v roce 1978 byl přijat zákon o povinné pracovní smlouvě u profesionálních sportovců.¹⁰³

4.1 Německo

V Německu je situace odlišná od té v ČR. V rámci německého profesionálního sportu se uzavírají smluvní vztahy mezi sportovci a sportovními kluby či organizacemi. Tyto právní jednání mohou mít formu pracovních smluv, smluv o převodu hráčských práv a smluv o využívání reklamních práv. Pracovní smlouvy jsou typické pro kolektivní sporty jako fotbal či basketbal, kde sportovci figurují v pozici zaměstnanců klubů s nárokem na odměňování a zaměstnanecké benefity. Smlouvy týkající se hráčských a reklamních práv jsou převážně charakteristické pro jednotlivce v individuálních sportech, kde si sportovci samostatně vyjednávají sponzorské a marketingové dohody.

V kontextu německého právního řádu se postavení profesionálních sportovců odvíjí od specifik smluvních dohod a povahy provozovaného sportu. Sportovci se smlouvami o pracovním poměru jsou právně kvalifikováni jako zaměstnanci a jsou tak chráněni

---

¹⁰¹ GERMAINE, Jean-Claude: *Le sportifs et le droit*. Liège : Faculte de droit de Liège, 1975, s. 107-109.

¹⁰² Tamtéž, s. 152

¹⁰³ BOURGIONS, Patrick: *Le statut juridique des sportifs rémunérés*. In: *Revue du Travail. Sport : Le droit sur la touche?*, 1994, s. 10-11.

pracovní legislativou včetně nároků na minimální mzdu, dovolenou a sociální zabezpečení, jsou tedy závislími osobami. Naproti tomu, sportovci, kteří vstupují do smluv o hráčských či reklamních právech, jsou často klasifikováni jako samostatně výdělečně činné osoby, což jim umožňuje větší pružnost při vyjednávání smluvních podmínek s kluby a marketingovými partnery. V těchto vztazích jsou osobami nezávislími. Na tomto místě považuji za nutné zmínit, že v Německém právním systému není komplexní pracovněprávní předpis. Namísto jednoho předpisu je úprava řešena dílčími zákony upravujícími jednotlivé instituty samostatně – např. zákon o kolektivním vyjednávání (Tarifvertragsgesetz), zákon o pracovní době (Arbeitszeitgesetz), zákon o ochraně zaměstnanců před výpovědí (Kündigungsschutzgesetz) atd. Podnikání je upraveno v obecných předpisech – občanském zákoníku BGB¹⁰⁴, který podnikatele definuje¹⁰⁵, obchodního zákoníku HGB¹⁰⁶, či živnostenského řádu GEWO¹⁰⁷.

4.1.1 Zákon o sportu v Německu

V Německu není v platnosti samostatný zákon, který by upravoval právní status sportovců. Právní otázky týkající se sportu jsou integrovány do BGB a dalších předpisů. Na sportovce jsou aplikovány stejné právní principy, jaké platí pro ostatní občany a zaměstnance v zemi. Jejich status je však řešen judikaturou, kde je přístup soudů odlišný než u těch českých. Německé soudy neshledávají sport jako činnost se zvláštní charakteristikou, na kterou by nebylo možné aplikovat pracovněprávní normy. Na vztah mezi sportovcem a jeho zaměstnavatelem aplikují klasická hodnotící kritéria pro identifikaci pracovněprávních vztahů. Těmi jsou test nadřazenosti zaměstnavatele a test integrace. Výsledkem tohoto přístupu je závěr, že sportovci v kolektivních sportech, jako je fotbal nebo hokej, jsou považováni za zaměstnance a jejich vztahy jsou upraveny jako pracovněprávní. Na rozdíl od českého přístupu popsaného výše v této práci, kdy NSS nemá problém se statusem sportovce

---

¹⁰⁴ Bundesministerium der Justiz: BMJ. Bürgerliches Gesetzbuch (BGB): z 18. 8. 1896, účinný od 1. 1. 1900, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2023-12-28]. Dostupné z: <https://www.gesetze-im-internet.de/bgb/>

¹⁰⁵ Tamtéž, §14 BGB jako „fyzická či právnická osoba, případně sdružení osob s právní subjektivitou, konající právní úkony v rámci výkonu své podnikatelské či samostatné výdělečné činnosti“.

¹⁰⁶ Bundesministerium der Justiz: BMJ. Handelsgesetzbuch (HGB): z 10. května 1897, účinný od 1. ledna 1900, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2023-12-28]. Dostupné z: <https://www.gesetze-im-internet.de/hgb/>

¹⁰⁷ Bundesministerium der Justiz (GewO). Gewerbeordnung: z 21. června 1869, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2023-12-28]. Dostupné z: <https://www.gesetze-im-internet.de/gewo/>

jako osoby samostatně výdělečně činné. Argumenty týkající se autonomie rozhodování jednotlivých hráčů v zápasových situacích nebyly německými soudy přijaty.¹⁰⁸

Výše uvedený závěr je možné dokázat podobou vzorové profesionální hráčské smlouvy, která je vyžadována DFL (Deutsche Fußball Liga) a má podobu smlouvy pracovní.¹⁰⁹ Právní status profesionálních sportovců je podmíněný povahou smluvních vztahů, které uzavírají. Pracovněprávní smlouvy klasifikují sportovce jako zaměstnance, zatímco smlouvy o hráčských a reklamních právech mohou vést k jejich definici jako nezávislých podnikatelů. Absence dedikovaného sportovního zákona znamená, že regulace jejich postavení je řízena stávajícími obecnými právními předpisy.

4.2 Francie

Ve Francii je přístup k regulaci sportu jiný než v ČR i Německu. Ke sportu je ve Francii zodpovědně přistupováno a stát sport systematicky reguluje a dohlíží na dodržování nastavených pravidel.

Podle Moulyho se existence zaměstnaneckého vztahu mezi hráčem a zaměstnavatelem datuje od případu *Rostollan* z roku 1960.¹¹⁰ Od roku 1980 je pak tento druh vztahu běžně využíván.

Základní právní rámec lze nalézt ve francouzském občanském zákoníku Code civil a zákoníku práce.¹¹¹

---

¹⁰⁸ ŠTEFKO, Martin. *Fotbal a hokej výkonem závislé práce s přihlédnutím k německé úpravě*. In: PICHRT, Jan. (ed.) *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 98-101.

¹⁰⁹ Deutscher Fußball-Bund. *Vzorová smlouva DFB* [online]. [cit. 2023-02-17]. Dostupné z: <https://www.dfb.de/verbandsservice/pinnwand/dfb-mustervertrag/>

¹¹⁰ MOULY, Jean. *Sur le recours au contrat de travail a duree determinee dans le sport professionnel - Le droit commun du travail a-t-il encore un avenir dans le domaine du sport?* In: [s.n.], 2000. Dostupné z: <https://api.semanticscholar.org/CorpusID:162670143>

¹¹¹ HOŘÁKOVÁ, Jitka. *Právní úprava vztahující se na výkon činnosti profesionálních sportovců ve Francii*. In PICHRT, Jan a kol. *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 106-107. ISBN 978-80-7478-655-6.

4.2.1 Zákon o sportu ve Francii

Ve Francii je právní regulace sportu a ochrana práv sportovců zajištěna prostřednictvím speciálního zákona o sportu *Code du sport*¹¹². Tento zákon pokrývá mnoho aspektů sportovního průmyslu včetně etických zásad, správy sportu, financování a trestní odpovědnosti v oblasti sportu.

---

¹¹² Francie. *Code du sport*, verze konsolidovaná k 1. lednu 2019. In: Legifrance [online]. [cit. 2023-12-10]. Dostupné z: <https://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do?cidTexte=LEGITEXT000006071318>

5 Fotbal

V této části bude věnována pozornost otázkám, které byly nastíněny v předcházejících kapitolách, nicméně se specifickým zaměřením na vybraný sport, u něhož lze v kontextu ČR konstatovat zvýšenou rezonanci problematiky statutu sportovců z hlediska jejich postavení jako zaměstnanců či podnikatelů – a to konkrétně u fotbalu.

Tématu se věnuje FIFA (Mezinárodní federace fotbalových asociací), která pod sebou sjednocuje 209 členských asociací.¹¹³ Hlavní náplní federace je zlepšovat úroveň fotbalu a starat se o jeho dobrou pověst. Federace má také za úkol uspořádat vlastní soutěže, jako je například světový šampionát ve fotbale, stanovovat pravidla (jako zásady fair play) a dohlížet na jejich dodržování.

Jednou z forem stanovování těchto pravidel je vydávání regulací. Ve vztahu ke hráčskému statutu byly vydány v březnu roku 2022 „Regulations on the Status and Transfer of Players“¹¹⁴. Statutem hráče je v tomto dokumentu myšlen zejména statut profesionála a amatéra. Dělicí čarou mezi těmito dvěma skupinami je finanční obnos, který díky sportu vydělají. Pokud fotbalista obdrží částku vyšší nežli náklady, které má jednotlivec za dané období se sportem spojené a má s klubem podepsanou profesionální smlouvu, jedná se o profesionálního sportovce, pokud nižší, jedná se o amatéra.¹¹⁵ Rozlišení těchto dvou kategorií je z pohledu FIFY důležité hlavně pro uplatnění pravidel pro přestupy mezi profesionálními fotbalovými kluby.

V dokumentu není výslovně stanoveno, že hráč musí být zaměstnancem klubu a nejsou v něm uvedeny sankce, pokud tomu tak nebude. Status hráče jako zaměstnance klubu je v něm ovšem předpokládán hned v několika ustanoveních, které se týkají kolektivního vyjednávání mezi zástupci zaměstnanců (hráčů) a zaměstnavatelů. Ustanovení v části 4, bod č. 18.6 – Zvláštní ustanovení týkající se smluv mezi profesionály a kluby, je uvedeno: „*Smluvní doložky poskytující klubu dodatečnou lhůtu k proplacení plateb profesionálové,*

---

¹¹³ Nejedná se o národní fotbalové asociace. Některé země, např. Velká Británie mají více fotbalových asociací (Anglie, Skotsko, Wales, Severní Irsko).

¹¹⁴ FIFA. *Regulations on the Status and Transfer of Players* [online]. In: www.fifa.com, [cit. 2024-01-12]. Dostupné na: <https://digitalhub.fifa.com/m/1b47c74a7d44a9b5/original/Regulations-on-the-Status-and-Transfer-of-Players-March-2022.pdf>

¹¹⁵ Tamtéž, s. 11.

*které se staly splatnými podle podmínek smlouvy (tzv. „dodatečné lhůty“), se neuznávají. Doby odkladu obsažené v kolektivních smlouvách platně sjednaných zástupci zaměstnavatelů a zaměstnanců na vnitrostátní úrovni v souladu s vnitrostátním právem jsou však právně závazné a uznávané“.*¹¹⁶

Přestože citace předpisů FIFA může být interpretována jako implicitní předpoklad, že v členských státech FIFA mají profesionální hráči status zaměstnance, zdá se tato interpretace jako nedostatečně explicitní a závazná. Proto bylo pátráno po specifických případech, kde se kompetentní komise zabývaly spory, v nichž byla problematika statusu profesionálního hráče v roli zaměstnance řešena.

5.1 AC Sparta Praha vs Georges Mandjeck

Jako příklad lze uvést případ s českou stopou, kdy kamerunský reprezentant, působící v té době v AC Sparta Praha, Georges Mandjeck, inicioval spor před komisí FIFA týkající se svého kontraktu s tímto klubem.¹¹⁷ Mandjeck po Spartě neúspěšně nárokoval proplacení bonusů ve výši 1,2 milionu EUR. Zajímavá je na případu skutečnost, že právní zástupci hráče postavili argumentaci na tom, že Sparta neuzavřela s hráčem zaměstnaneckou smlouvu, ale smlouvu s osobou samostatně výdělečně činnou, jak je ostatně v ČR zavedenou praxí.

Pohled hráčových zahraničních zástupců na profesionální smlouvu mezi ním a Spartou, tedy pohled „zvenčí“ na české smluvní prostředí ve fotbale, jak je zavedená praxe pro profesionály ze zahraničí obtížně pochopitelná a jasně ukazuje mezery, které má pojetí hráče jako podnikatele. V rozhodnutí FIFY vydaného ke zmíněnému sporu¹¹⁸ je uvedena doslovná citace ze stížnosti, kterou podali hráčovi právní zástupci: „*S ohledem na jeho status „osobu samostatně výdělečně činnou“ hráč tvrdil, že takový status je v rozporu s předpisy FIFA i s právem EU. Hráč mimo jiné zdůraznil, že podle judikatury EU je pracovník* (v tomto

---

¹¹⁶ FIFA. *Regulations on the Status and Transfer of Players* [online]. In: www.fifa.com, [cit. 2024-01-12]. Dostupné na: <https://digitalhub.fifa.com/m/1b47c74a7d44a9b5/original/Regulations-on-the-Status-and-Transfer-of-Players-March-2022.pdf>

¹¹⁷ Fotbalista žaloval Spartu. Neuspěl, ale na FIFA se hodně divili české specialitě [online]. In: www.seznamzpravy.cz. [cit. 2024-01-08]. Dostupné na: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/fotbalista-zaloval-spartu-neuspel-ale-na-fifa-se-hodne-divili-ceske-specialite-123776>

¹¹⁸ Dispute Resolution Chamber. Decision of the Dispute Resolution Chamber ze dne 2. března 2020 [online]. In: www.digitalhub.fifa.com. [cit. 2024-01-12]. Dostupné na: <https://digitalhub.fifa.com/m/47ef7cd9e2b8afb8/original/cqhzrmmppmsosns6frde-pdf.pdf>

kontextu je možno překládat jako zaměstnanec) *vykládán široce jako (I) osoba (II) poskytující služby (III) pod vedením jiného (IV) za úplatu a že fotbalisté spadají do této definice*“. Dále bylo zdůrazněno, že hráč:

1. odváděl skutečnou a efektivní práci, a to jak při tréninku, tak v zápasech klubu
2. služby vykonával ve prospěch klubu a na základě jeho pokynů
3. služby byly uzavřeny na dobu určitou, a to od 18. července 2017 do 30. června 2020
4. jako odměnu dostává odměnu ve výši 39.000 EUR za měsíc spolu s dalšími bonusy.

Na základě těchto výše zmíněných faktů tedy hráč tvrdil, že jako profesionální hráč by měl být považován za zaměstnance, a ne za OSVČ.

V této části dojde k definování pojmu zaměstnanec v souladu s §6 Zákoníku práce, kde je zaměstnanec charakterizován jako fyzická osoba, která se obligatorně zavázala k výkonu závislé práce v rámci základního pracovněprávního vztahu. Tato definice bude následně konfrontována s teorií zástupců Mandjecka. Závislou prací je práce, která je vykonávána ve vztahu nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance, jménem zaměstnavatele, podle pokynů zaměstnavatele a zaměstnanec ji pro zaměstnavatele vykonává osobně.¹¹⁹ První dva body Mandjeckových zástupců ze stížnosti popisují jinými slovy definici závislé práce dle českého zákoníku práce. Třetí a čtvrtý bod jejich argumentaci rozšiřuje o existenci psaného kontraktu a pravidelnou měsíční odměnu ve výši 39.000 EUR. Třetí a čtvrtý bod jsou podmínky FIFA pro naplnění statutu hráče jako profesionála dle regulace FIFA.

Sparta před komisí obhajovala svůj postup uzavírání smluv s profesionálními hráči jako s osobami samostatně výdělečně činnými jako legitimní s tím, že: „*Zákony České republiky neumožňují klubům najímat hráče jako zaměstnance (protože zde jsou) zásadní rozdíly mezi řádným zaměstnáním a profesionálním sportem*“. Zejména „*hráč musí obvykle splňovat řadu podmínek a omezení, která se nevztahují na oblast „běžného“ pracovního práva – hráči mohou být [...] povinni splnit určitá dietní kritéria a mohou být pokutováni za porušení jejich životosprávy*“.

---

¹¹⁹ Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce. In: Sbírka zákonů České republiky. 2006, [cit. 2023-12-01]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-262>

Dle Sparty je uzavření smlouvy s hráčem jako podnikatelem jedinou možností za současného právního stavu v ČR. Odůvodňuje, že takový její postup je „*jedinou možností, která je v souladu s platnými zákonnými ustanoveními a soudním rozhodnutím nejvyšších soudů. Pokud by klub považoval své profesionální hráče za zaměstnance a vztah by byl na základě pracovního poměru, klub by nebyl schopen plnit zákonné povinnosti stanovené pro pracovní poměr v zákoníku práce a takový pracovní poměr by byl považován za neplatný. Současný model vztahu mezi hráčem a klubem na základě samostatné výdělečné činnosti není rozhodnutím klubu, ale je jedinou možností, která je v souladu s právním řádem České republiky.*“ Dále klub uvádí, že „*Vzhledem k tomu, že Česká republika je jednou z mála zbývajících zemí, kde fotbalisté nemají postavení zaměstnanců, je rozumné předvídat, že tato změna postavení fotbalistů je nevyhnutelná a je jen otázkou času*“.

Klub také dále uvedl, že „*každý profesionální sportovní klub v České republice (nejen fotbalové kluby v nejvyšší profesionální lize v České republice) používá ve vztahu k profesionálním hráčům a jejich dohodám úplně stejný model jako Odpůrce (Sparta). To znamená, že jakékoli rozhodnutí FIFA proti takovému modelu by způsobilo chaos a zmatek v celé sportovní komunitě a vážně by narušilo právní jistotu.*“

Ve svém rozhodnutí komise nejdříve prozkoumala svou pravomoc v tomto sporu rozhodovat. Následně se vyjádřila k hráčovu nároku na nevyplacené bonusy, které zamítla v plném rozsahu. Svou pozornost poté v rozhodnutí věnovala statutu hráče jako podnikatele. Zprvė zdůraznila, že „*s přihlédnutím ke svým Regulacím jakož i dobře zavedené judikatuře dospěla k závěru, že ani FIFA RSTP (z angl. Regulations on the Status and Transfer of Players), ani její judikatura nestanoví zákaz samostatné výdělečné činnosti profesionálních fotbalových hráčů.*“

Komise se dále vyjádřila, že nemá pravomoc změnit hráčův kontrakt na zaměstnanecký, jak hráč žádal, ale v rozhodnutí se problematice mere dictum dále věnovala. Obecně ji nepřijde vhodné a má značné pochybnosti o přidělení postavení OSVČ profesionálním fotbalovým hráčům, a to i za předpokladu, že Regule ani judikatura takové postavení nezakazují.¹²⁰

---

¹²⁰ Dispute Resolution Chamber. Decision of the Dispute Resolution Chamber, bod 23, ze dne 2. března 2020 [online]. In: www.digitalhub.fifa.com. [cit. 2024-01-10]. Dostupné na: <https://digitalhub.fifa.com/m/47ef7cd9e2b8afb8/original/cqhzrmmppmsosns6frde-pdf.pdf>

V dalším bodě tříčlenná komise vyjádřila názor, že takové postavení je pro hráče nevýhodné, jelikož je povinen každý měsíc posílat klubu faktury, samostatně platit sociální a zdravotní pojištění, stejně jako plnit daňové povinnosti. Kromě toho tříčlenná komise zdůraznila, že *„vzhledem k tomu, že tito hráči nejsou považováni za zaměstnance nebo pracovníky, je pro ně obtížné, ne-li nemožné, odborově se sdružovat a sjednávat kolektivní smlouvy, smlouvy s fotbalovými asociacemi, kluby a ligami“*. Členové komise chtějí také upozornit, že pro fotbalové hráče může mít další negativní důsledek skutečnost, že nemohou využít směrnic EU týkajících se pracovního práva. V této souvislosti připomínají, že například podle směrnice EU o ochraně zaměstnanců v případě platební neschopnosti zaměstnavatele a směrnice EU o smlouvách na dobu určitou spadají pod příslušné směrnice pouze ti pracovníci, kteří jsou podle národního práva považováni za zaměstnance. Zástupci FIFA vyjádřili pochopení pro vysvětlení Sparty, kde tvrdí, že *„jakékoli rozhodnutí FIFA proti takovému modelu by způsobilo chaos a zmatek v celé sportovní komunitě a vážně by narušilo právní jistotu“*, ale stále spatřují naději v jejím prohlášení, kde předpovídá legislativní změnu, kterou označuje za nevyhnutelnou. FIFA vyjádřila v rozhodnutí takovému postoji jasnou podporu a uvítala by ji dle slov komise co nejdříve.

5.2 Ligová profesionální smlouva

Pravidla, která pro hráčský trh stanovuje FIFA dokumentem FIFA Regulations on Status of Players (dále jen „RSTP“), jsou do českého fotbalového prostředí transponována Přestupním řádem FAČR (dále jen „PŘ“), který je interně závazný pro všechny členské subjekty FAČR.^{121 122}

PŘ předpokládá (vedle standardní profesionální smlouvy) existenci tzv. ligové profesionální smlouvy¹²³, která je vyžadována u všech hráčů, kteří působí v první a druhé nejvyšší lize. Tato smlouva má náležitosti stanovené UEFA, které PŘ v § 20 transponuje.¹²⁴ Není předepsáno, jakou právní povahu mají tyto smlouvy mít, tj. z pohledu FAČR je irelevantní,

---

¹²¹ FAČR. Přestupní řád FAČR ve znění účinném od 1.2.2023 [online]. [cit. 2024-01-27]. Dostupné z: <https://www.fotbal.cz/facr/document/download/113486>

¹²² KOHOUT, David. *Profesionální sportovci v ČR a jejich „pracovní podmínky“*. In: Balancování na hraně work-life balance a transparentnosti. Praha: Wolters Kluwer, 2022, s. 133-149.

¹²³ Např. § 3 odst. 3 Přestupního řádu FAČR *„V případech podle odstavce 1 písm. a) a c) musí být mezi hráčem a novým klubem uzavřena ligová profesionální smlouva;“*

¹²⁴ Fotbalová asociace České republiky. Přestupní řád – edice 2020/2021, § 3 odst. 3. [online]. Dostupné z: <https://facr.fotbal.cz/document/download/76877>

zda jde o inominátní smlouvy dle §1746 odst. 2 občanského zákoníku (v praxi se využívá právě výlučně tento typ, který ale musí být vždy pojmenován jako „*Ligová profesionální smlouva*“¹²⁵, nebo pracovní smlouvy v režimu zákoníku práce). Vedle standartních požadavků, které by u inominátních smluv byly předvídatelné bych se rád zaměřil na ty související s hráčským statutem.

Odstavec 3 § 20 PŘ FAČR vymezuje hráčovi povinnosti, které v profesionální ligová smlouva musí obsahovat. Hráč by měl dle písm. a) *strpět snížení sjednané odměny v případě výrazného snížení příjmů klubu, který by byl způsoben sestoupením jeho profesionálního týmu ze soutěže.*¹²⁶ Hráč tedy přijímá riziko, že i v případě, kdy se klubu přestane dařit, se jeho příjmy mohou snížit. Takové ustanovení by v případě zaměstnaneckých smluv nebylo akceptovatelné. V uvedeném ustanovení PŘ se, podle interpretace, předpokládá alokace rizika z perspektivy čistě podnikatelské.

Dalšími povinnostmi, ke které se hráč musí zavázat je „*fakturovat sjednanou odměnu tak, aby mohla být řádně splacena...*“¹²⁷, *řádně a včas hradit veškeré daně, zdravotní pojištění a pojistné na sociální zabezpečení podle platných právních předpisů*“¹²⁸, „*mít uzavřeno dle své volby dostupné zdravotní pojištění na krytí zdravotních nákladů.... pro případ své nemoci nebo svého zranění*“¹²⁹. Dále PŘ stanovuje povinné náležitosti ligové profesionální smlouvy, o kterých jsem psal výše a které korespondují s nastíněnou obtížnou zařaditelností činnosti profesionálního fotbalisty do režimu zákoníku práce, např.: *zúčastňovat se tréninků, soustředění a utkání svého týmu, podřídit se stanovenému časovému a organizačnímu režimu, dodržovat pokyny trenérů a realizačního týmu, udržovat kázeň a vystupovat na veřejnosti v duchu morálních zásad, dbát o své zdraví a fyzickou kondici, dodržovat zásady denního režimu profesionálního sportovce, správné výživy a životosprávy, hygieny, regenerace a rehabilitace, zúčastňovat se společenských akcí určených členským klubem, vystupovat v masových sdělovacích prostředcích, při tréninku a soustředěních v oblečení, obuvi a jiných viditelných součástech oděvu stanoveným členským klubem atd.*

---

¹²⁵ Tamtéž, § 20 odst. 2 písm. a).

¹²⁶ Tamtéž, § 20 odst. 3.

¹²⁷ Tamtéž, § 20 odst. 3, písm. c).

¹²⁸ Tamtéž, § 20 odst. 3, písm. d).

¹²⁹ Tamtéž, § 20 odst. 3, písm. e).

Výše zmíněné povinnosti, které jsou předpokládány PŘ jako náležitosti Ligové profesionální smlouvy jasně dokazují kladný postoj FAČR k postavení profesionálního fotbalisty jako podnikatele, tedy i v souladu s výkladem Nejvyššího soudu ve výše uvedených rozhodnutích.

Dále jsou zde specifikovány podmínky a požadavky, které musí smlouva dle PŘ obsahovat a skrze které lze adekvátně demonstrovat, jaké rozdíly existují ve světě a jaké jsou charakteristické rysy činnosti profesionálního sportovce v postavení OSVČ v kontrastu s osobami pracujícími v rámci zákoníku práce. Profesionální ligovou smlouvu lze dle pravidel FIFA uzavřít na maximálně 5 let.¹³⁰ Smlouva také z povahy věci neobsahuje zkušební dobu. Pro žádnou ze stran není žádoucí situace, kdy by se druhá strana mohla z kontraktu vyvázat. V případě vypovězení hráčem by klub přišel o prostředky, které do transferu investoval, v případě ukončení spolupráce ve zkušební době klubem by hráč přišel o angažmá a bylo by mu znemožněno najít si nové kvůli konci přestupového období.^{131 132}

Příkladem jednostranného ukončení profesionální smlouvy ze strany hráče je případ Martina Haška proti AC Sparta Praha.¹³³ Markéta Haindlová, právní zástupkyně hráče, uvedla, že hráč byl neoprávněně přeřazen do B týmu, byly mu neoprávněně uloženy pokuty a neuhrazeny odměny za poslední období. Z pohledu hráče podle jejího názoru nebylo jiné cesty než kontrakt jednostranně ukončit.¹³⁴ Už před výpovědí se hráč bez omluvy nedostavil k odletu na soustředění, načež byl klubem přeřazen do B mužstva. Celý spor měl původ v neumožnění přestupu do některého ze zahraničních klubů, které měly o Haška zájem. Sparta neakceptovala výši odstupného, které kluby nabízely. Poté, co obě strany v řízení nárokovaly finanční odškodnění (nejdříve na státní úrovni ve dvou instancích před Sborem

---

¹³⁰ Dispute Resolution Chamber. Decision of the Dispute Resolution Chambre, čl. 18 odst. 2, ze dne 2. března 2020 [online]. In: www.digitalhub.fifa.com. [cit. 2024-01-10]. Dostupné na:

<https://digitalhub.fifa.com/m/47ef7cd9e2b8afb8/original/cqhzrmmppmsosns6frde-pdf.pdf>

¹³¹ Evropský parlament a rada EU. Směrnice (EU) 2019/1152 ze dne 20. června 2019 o transparentních a předvídatelných pracovních podmínkách v Evropské unii. Článek 18. Úřední věstník Evropské unie. Dostupné také z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CZ/TXT/?uri=CELEX:32019L1152>

¹³² Přestupové období je dle § 3 odst.5 PŘ FAČR časový úsek, kdy lze uskutečnit přestup v režimu profesionálních hráčů. Takové období je každý rok od 21.6. do 8.9. nebo od 26.1. do 22.2.

¹³³ Hašek prohrál mezinárodní arbitráž se Spartou, pokutu však dostal výrazně nižší [online]. iDNES.cz. [cit. 2024-01-09]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/fotbal/prvni-liga/sparta-martin-hasek-spor-arbitraz.A221128_203928_fotbal_ten

¹³⁴ Hašek spor se Spartou vyhroutil. Dal výpověď a nepřišel na trénink běčka [online]. iDNES.cz. [cit. 2024-01-12]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/fotbal/prvni-liga/martin-hasek-sparta-vypovede-smlouva.A200313_145938_fotbal_min

rozhodců a následně před CAS¹³⁵), bylo v každé instanci rozhodnuto o Haškově neoprávněném jednostranném vypovězení smlouvy, ke kterému došlo s absencí spravedlivého důvodu – „*just cause*“¹³⁶. Hráči bylo uloženo zaplatit částku 94 702 eur (2,3 milionu korun).¹³⁷

Toto rozhodnutí jasně ukazuje, že fotbalové prostředí je postaveno tak, aby výrazně upřednostňovalo stabilní smluvní prostředí. Odchylky od tohoto standardu jsou vždy posuzovány případ od případu a mají významné finanční a sportovní důsledky, pokud příslušný orgán neurčí, že ukončení smlouvy je založeno na objektivně doložených „*spravedlivých důvodech*“¹³⁸.

Z výše uvedeného k profesionální ligové smlouvě – jedná se o inominátní smlouvu, která podléhá občanskému zákoníku, a nikoliv zákoníku práce. V jejích povinných specifikách lze nalézt podmínky, které jsou s úpravou zákoníku práce neslučitelné, pro bezproblémovou činnost profesionálních fotbalistů jsou však nezbytné.

5.3 Postoj AC Sparta Praha

V rámci zkoumání problematiky statutu profesionálních fotbalistů bylo nezbytné nepřístupovat pouze k analýze odborných publikací, relevantních právních předpisů a judikatury, ale také k zohlednění praktických zkušeností, preferenčně od pracovníka právního oddělení některého z týmů působících v nejvyšší české fotbalové soutěži.

Na základě žádosti po rozhovoru byla obdržena pozitivní reakce od člena právního oddělení AC Sparta Praha, jenž vyžadoval zachování anonymity a sdělil, že „*vzhledem k tématu práce, které je obecně ve sportu sporné téma, se nemohu vyjádřit jménem klubu, ale mohu poskytnout svůj anonymizovaný postoj jako člověka, co ve fotbale působí několik let*“. Dál navázal tím, že „*Zákoník práce je u nás tak rigidní, že není absolutně dostačující, aby vystihl všechna specifika toho provozu a často se nejedná pouze o fotbalisty, ale i o pracovníky klubu, kteří jsou hlavně v menších klubech také jako osoby samostatně výdělečně činné. Můj*

---

¹³⁵ Mezinárodní rozhodčí soud pro sport se sídlem v Lausanne.

¹³⁶ Viz čl. 13 a násl. RSTP, resp. § 21 až 22 PŘ FAČR.

¹³⁷ Rozhodnutí CAS ve věci Martin Hašek [online]. Sparta.cz. [cit. 2024-01-11]. Dostupné z: <https://sparta.cz/cs/clanek/rozhodnuti-cas-ve-veci-martin-hasek-40302>

¹³⁸ Důkazní břemeno nese ta strana, která se jednostranného ukončení smlouvy dovolává.

názor na tuto problematiku tedy je, že pokud někdo považuje aktuální praxi za problém, tak nechť zatlačí na stát, aby pro nás vytvořil vhodné podmínky.“ Současně jsem požádal o anonymizovanou hráčskou smlouvu, tato žádost byla odmítnuta s následujícím komentářem „smlouva vychází z ligové profesionální smlouvy, která reflektuje požadavky ligové profesionální smlouvy, jejíž náležitosti určuje UEFA“.¹³⁹

---

¹³⁹ Anon. Rozhovor s pracovníkem právního oddělení AC Sparta Praha. [rozhovor]. [cit. 2024-02-09].

6 Závěr

Tato diplomová práce se věnovala problematice postavení profesionálního sportovce v kontextu pracovního práva. Byla v ní zkoumána povaha práce a prvek závislosti se zaměřením na profesionálního sportovce v kolektivních sportech, konkrétně v jejím závěru detailně na fotbalisty.

V jejím úvodu jsem se snažil o samotnou definici sportu. Hledal jsem jak na poli sociologie, tak poté legální definici v právních předpisech. Porovnával jsem definice a rozsah úpravy jak na evropské úrovni, tak na úrovni České republiky. Dle mého názoru je přesná definice sportu velmi obtížná a všeobecná definice, kterou by respektovaly všechny odvětví, které přijdou se sportem do kontaktu, neexistuje. Zjistil jsem, že český zákonodárce se obecně tématu sportu věnuje velmi vágně a samotná tvorba právních předpisů v oblasti sportu je zde minimální.

Dále jsem se zabýval sportovním právem, jeho historií a kladl jsem si otázku, zda naplňuje požadavky pro samostatné právní odvětví. Tuto otázku jsem si pokládal z důvodu případné nutnosti vzniku speciální sportovní právní úpravy. Po vyložení pravidel pro existenci samostatného právního odvětví jsem došel k závěru, že taková pravidla zatím naplněna nejsou a o samostatné právní odvětví se zatím nejedná.

V druhé části této diplomové práce jsem dával do souvislostí sport a pracovní právo v České republice. Klíčové pro mě bylo profesionálního sportovce definovat a vyložit jeho postavení v České republice. Došel jsem k závěru, že profesionální sportovec může mít *de lege lata* v České republice postavení zaměstnance nebo osoby samostatně výdělečně činné. Z pohledu zaměření práce na fotbal pro mne bylo důležité zjištění, že naprostá většina hráčů je v praxi právě v postavení osoby samostatně výdělečně činných. Bylo tedy důležité zjistit, zda povaha jejich práce naplňuje definici závislé práce z pohledu zákoníku práce. Podle mého názoru jejich práce naplňuje znaky závislé práce, jejich činnost by tedy měla mít povahu pracovněprávního vztahu. V návaznosti na toto zjištění jsem se zabýval praktickou použitelností zákoníku práce na vztahy profesionálních sportovců a uvedl jsem několik konkrétních ustanovení zákoníku práce, které jsou na činnost profesionálního sportovce

neaplikovatelná. Své tvrzení jsem podložil rozsudky Nejvyššího správního soudu, který dává klubům a hráčům svobodnou možnost volby ve výběru typu úpravy právního vztahu.

Ve třetí části práce jsem se zabýval daňovými otázkami spojenými s profesionálními sportovci. Jejich status z pohledu pracovního práva totiž také určuje výši daňové povinnosti. Došel jsem k závěru, že i z pohledu výše daňových odvodů je společná preference vztahu mezi hráčem a klubem jako objednavatelem a dodavatelem, tedy klubem s osobou samostatně výdělečně činnou dává pochopitelný smysl oběma stranám. Nastínil jsem také problematiku sociálního a zdravotního pojištění.

Ve čtvrté části jsem provedl komparatistiku úpravy postavení profesionálních sportovců v Německu a Francii. Bylo pro mne podstatné zjistit, zda jsou v těchto státech profesionální sportovci považováni dle zákona za zaměstnance a také zda v těchto zemích existuje speciální zákon o sportu, který by tyto vztahy speciálně upravoval. Zjistil jsem, že přístup je v obou zemích odlišný, nicméně s přihlédnutím k reprezentačním úspěchům obou zmíněných reprezentací na mezinárodních turnajích, považuji oba systémy za funkční a vykazující úspěšné výsledky.

V poslední páté části práce jsem se zaměřil detailně na fotbal. Mým záměrem bylo zjistit postavení profesionálních fotbalistů v České republice. Rozebral jsem pravidla, které k této problematice vydává FIFA a jejich závaznost. Rozebral jsem spor mezi bývalým hráčem AC Sparta Praha Georgesem Mandjeckem, který se právě zabýval jeho statutem jako osoby samostatně výdělečně činné. Tento spor jsem si vybral z toho důvodu, že je v něm prezentován jak postoj FIFY, tak i Sparty jako klubu, který funguje v českém fotbalovém prostředí. Právě názor Sparty mi zde přišel ve světle celé práce jako velice zajímavý, kdy bylo řečeno, že fungování s hráčem jako osobou samostatně výdělečně činnou je v českém prostředí jediný funkční model, avšak i klub samotný by uvítal přijetí speciální právní úpravy, která by v práci několikrát zmíněnou specifičnost dostatečně reflektovala. Dále jsem absolvoval rozhovor se zaměstnancem AC Sparta Praha, který mi tento názor potvrdil.

Na úplný závěr bych si ke statusu profesionálního hráče v České republice rád dovolil uvést i své stanovisko. Je zřejmé, že úprava profesionálního sportu je nedostatečná a nová právní úprava je nutná. Jak jsem v práci uvedl, aplikace zákoníku práce není z praktického hlediska

za jeho nynější podoby možná. Výkon práce profesionálního fotbalisty je činností velice specifickou. Z mého pohledu se nabízí dvě možnosti, jak současnou situaci řešit. První je vyjmutí profesionálního sportovce z působnosti zákoníku práce a ponechání ho čistě občanskému právu tak jako je tomu ostatně v praxi nyní. K této variantě se osobně nepřikláním. Dle mého názoru je zapotřebí speciálního zákona o sportu, který by reflektoval specifčnost činnosti profesionálního sportovce (zejména v kolektivních sportech) a poskytoval mu určitou ochranu, stejně jako klubu v pozici zaměstnavatele. Případy, kdy může docházet k újmě na straně sportovce nebo klubu jsem představil v rozhodnutích uvedených v této práci a budoucí zákon o sportu by měl stanovit jasná pravidla, jak v takových situacích postupovat. Stejně tak jako jasně stanovit povinnosti na straně hráče a klubu. Dále by měl také profesionálního sportovce přesně definovat a odlišit ho od sportovce amatérského. Detailní úpravu pravidel bych ponechal jednotlivým sportovním asociacím.

7 Seznam použitých zdrojů

7.1 Seznam použité literatury

BĚLINA, Miroslav. *Pracovní právo*. 5., dopl. a podstatně přeprac. vyd. Beckovy právnické učebnice. V Praze: C.H. Beck, 2012. s. 640. ISBN 9788074004056.

BĚLINA, Miroslav. *Zákoník práce: komentář*. 3. vydání. Velké komentáře. V Praze: C.H. Beck, 2019. s. 1616. ISBN 978-80-7400-759-0.

BLANPAIN, Roger. *Memoirs of Roger Blanpain: What can I do for you?* Vanden Broele Publishers, 2009. 263 s. ISBN 978-9049601041.

BOURGIONS, Patrick: *Le statut juridique des sportifs rémunérés*. In: *Revue du Travail. Sport : Le droit sur la touche?*, 1994, s. 10-11.

COAKLEY, J.J. *Sport in Society: Issues and Controversies*. St. Louis: Mosby, 1994, s. 460. ISBN 9780801675577.

DOVALIL, Josef a LHOTÁK, Zdeněk. *Malá encyklopedie sportovního tréninku*. Praha: Olympia, 1982, s. 239.

EICHLEROVÁ, Kateřina. In: Černá, S., Plíva, s. a kol.: *Podnikatel a jeho právní vztahy*, Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, Praha, 2013, str. 12.

EICHLEROVÁ, Kateřina. *Profesionální sportovec jako podnikatel?* In: PICHRT, J. (ed.) *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 59.

GÁBRIŠ, Tomáš. *Športové právo*. Bratislava: Eurokódex, 2011, s. 544. ISBN 9788089447527.

GÁBRIŠ, Tomáš: *International and European Sports Law*, Textbook, Bratislava, 2015 s.10.

GARCIA, Anna. *International Taxation of Athletes: Challenges and Solutions*. International Sports Law Journal, 19(1-2), 2021, s. 54-62.

GERMAINE, Jean-Claude: *Le sportifs et le droit*. Liège : Faculte de droit de Liège, 1975, s. 207.

HAMERNÍK, Pavel. *Sportovní právo. Hledání rovnováhy mezi specifickou sportovní úpravou a platným právem*. Praha: Ústav státu a práva AV ČR, 2012, s. 87. ISBN 978-80-87439-07-4.

HENDRICKX, Frank. *When Sport and Labour Law Are Interlocked: Playing Ball with Modernisation*, In: PICHRT, Jan, KOLDINSKÁ, Kristina. *Bulletin of Comparative Labour Relations*. Alphen aan den Rijn: Wolters Kluwer, 2018. s. 178.

HOŘÁKOVÁ, Jitka. *Právní úprava vztahující se na výkon činnosti profesionálních sportovců ve Francii*. In PICHRT, Jan a kol. *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 106-107. ISBN 978-80-7478-655-6.

JEDRUCH, S. *Odpowiedzialnosc za szkody wyrzadzone w zwiazku z uprawianiem sportu*. Warszawa: Wydawnictwo prawnicze, 1972 s. 235.

JOHNSON, Michael. *Tax Planning for Professional Athletes*. *Sports Finance Review*, 9(1), 2017, s. 89-94.

KNAPP, Viktor. *Teorie práva*. Vyd. 1., 3. dot. Beckovy právnické učebnice. Praha: C.H. Beck, 1995, s. 248. ISBN 80-7179-028-1.

KOHOUT, David. *Profesionální sportovci v ČR a jejich „pracovní podmínky“*. In: *Balancování na hraně work-life balance a transparentnosti*. Praha: Wolters Kluwer, 2022, s. 133-149. ISBN 978-80-7676-278-7.

KRÁLÍK, Michal. *Civilní a trestní odpovědnost sportovců za sportovní úrazy*. Extra (Leges). Praha: Leges, 2016. ISBN 978-80-7502-127-4.

KRÁLÍK, Michal. *Civilní a trestní odpovědnost sportovců za sportovní úrazy*. Extra (Leges). Praha: Leges, 2016. s. 1488. ISBN 9788075021274.

KRÁLÍK, Michal. *Právo ve sportu*. Populárně odborné příručky. Praha: C.H. Beck, 2001, s. 278. ISBN 80-7179-532-1.

KUKLÍK, Jan. *Sportovní právo*. Praha: Auditorium, 2012. s. 184. ISBN 9788087284285.

LOY, John W. a Gerald S. KENYON, eds. *Sport, Culture, and Society: A Reader on the Sociology of Sport*. New York: Macmillan, 1969. 464 s. ISBN 978-0023721304.

LOY, John W. *The Nature of Sport: A Definitional Effort*. In HOLT, Jason, ed. *Philosophy of Sport: Core Readings*. Peterborough: Broadview Press, 2013, s.15. B. Defining Sport.

PICHRT, Jan (ed.). *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. s. 288. ISBN 9788074786556.

PICHRT, Jan a TOMŠEJ, Jakub (ed.). *Balancování na hraně work-life balance a transparentnosti*. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). Praha: Wolters Kluwer, 2022, s. 133-149. ISBN 978-80-7676-278-7.

PRUSÁK, Jozef. *Šport a právo: úvod do dejín, teórie a praxe právnej zodpovednosti v športe*. Šport, 1984, s. 247.

PTÁČEK, Lubomír A professional Sportsman: *An Independent Worker?* In: PICHRT, Jan a KOLDINSKÁ, Kristina. *Bulletin of Comparative Labour Relations*. Alphen aan den Rijn: Wolters Kluwer, 2018. s. 178.

SLUSHER, Howard S. *Man, sport, and existence: a critical analysis*. Philadelphia: Lea & Febiger, 1967, s. 243.

SMITH, John. *Income Tax and Professional Athletes: Challenges and Opportunities*. *International Journal of Sports Finance*, 13(1), s. 43-49.

SNYDER, E.E. a SPREITZER, E.A. *Social Aspects of Sport*. Englewood Cliffs: Prentice Hall, 1989, s. 344. ISBN 978-0138157050.

STÁDNÍK, Jaroslav. *Sportovní činnost a závislá práce*. In PICHRT, Jan (ed.). *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014.

ŠTEFKO, Martin. *Fotbal a hokej výkonem závislé práce s přihlédnutím k německé úpravě*. In: PICHRT, Jan. (ed.) *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 98-101. ISBN 978-80-7478-655-6.

WILSON, Emily. *Taxation of Endorsement Income in International Sports*. *Journal of International Taxation*, 30(3), 2019, s. 127-133.

7.2 Seznam použitých právních předpisů a judikatury

Česká republika. Ústavní zákon č. 2/1993 Sb. Listina základních práv a svobod. In: Sbíрка zákonů České republiky. 1993. [cit. 2023-11-29]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-2>

Nejvyšší právní soud. 2 Afs 173/2005–69 Rozsudek. 2006. [cit. 2023-12-17]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/4/43998/1/2/rozsudek-sjs-c-2-afs-173-2005-69>

Nejvyšší soud České republiky. *Usnesení NS ze dne 11.12.2002*, sp. zn. 5 Tdo 997/2002. In: Judikatura Nejvyššího soudu České republiky [online]. 2002, [cit. 2023-11-15]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/judikat/nscr/5-tdo-997-2002>

Nejvyšší správní soud. 2 Afs 16/2011–78 Řízení před soudem. 2011. [cit. 2023-12-17]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/4/207983/1/2>

Nejvyšší správní soud. Rozhodnutí zde dne 1. 10. 2019, č. j. 30 Af 64/2019 – 98. [online]. [cit. 2023-12-29]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/judikat/ksbr/31-af-64-2019-158>

Nejvyšší správní soud. Rozsudek ze dne 27.04.2012, č.j. 4 Ads 177/2011 - 120. [online]. [cit. 2023-12-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/judikat/nsscr/4-ads-177-2011-120>

Občanský zákoník. Zákon č. 89/2012 Sb. [online]. [cit. 2023-12-19]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/74907/1/2/zakon-c-89-2012-sb-obcansky-zakonik/zakon-c-89-2012-sb-obcansky-zakonik>

Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu. In: ASPI [online]. Dostupné z <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/51191/1/2/zakon-c-115-2001-sb-o-podpore-sportu>

Zákon č. 121/2000 Sb. [online]. [cit. 2023-12-11]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-121>

Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Díl druhý, § 9. [online]. In: Právní předpisy pro oblast práce a sociálních věcí [cit. 2023-12-19]. Dostupné z: https://ppropo.mpsv.cz/zakon_155_1995

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce. In: Sbírka zákonů České republiky. 2006, [cit. 2023-12-01]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-262>

Zákon č. 365/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., *zákoník práce*, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. In: Sbírka zákonů České republiky. 2011, [cit. 2023-12-02]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-365>

Zákon č. 440/2015 Z.z., *o športe*. In: ASPI SK [online]. Dostupné z <https://www.lewik.org/term/26676/zakon-c-440-2015-zz-o-sporte/>

Zákon č. 586/1992 Sb. Zákon České národní rady o daních z příjmů, § 4. [online]. [cit. 2023-12-20]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586>

Zákon č. 60/2000 Sb., *o ochraně olympijských symbolik*. In: ASPI [online]. Dostupné z <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/49118/158/2/zakon-c-60-2000-sb-o-ochrane-olympijskych-symbolik>

Zákon č.455/1991 Sb., Zákon o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). 1991. [cit. 2023-12-16]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/pravni-predpisy/zivnostensky-zakon--166698/>

Zákoník práce. Zákon č. 262/2006 Sb. Hlava XVII, § 346b. [online]. In: Právní předpisy pro oblast práce a sociálních věcí [cit. 2023-12-01]. Dostupné z: https://ppropo.mpsv.cz/zakon_262_2006

7.3 Seznam internetových zdrojů

Anon. Rozhovor s pracovníkem právního oddělení AC Sparta Praha. [rozhovor]. [cit. 2024-02-09].

Bundesministerium der Justiz (GewO). Gewerbeordnung: z 21. června 1869, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2023-12-28]. Dostupné z: <https://www.gesetze-im-internet.de/gewo/>

Bundesministerium der Justiz: BMJ. Bürgerliches Gesetzbuch (BGB): z 18. 8. 1896, účinný od 1. 1. 1900, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2023-12-28]. Dostupné z: <https://www.gesetze-im-internet.de/bgb/>

Bundesministerium der Justiz: BMJ. Handelsgesetzbuch (HGB): z 10. května 1897, účinný od 1. ledna 1900, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2023-12-28]. Dostupné z: <https://www.gesetze-im-internet.de/hgb/>

Deutscher Fußball-Bund. Vzorová smlouva DFB [online]. [cit. 2023-02-17]. Dostupné z: <https://www.dfb.de/verbandsservice/pinnwand/dfb-mustervertrag/>

Dispute Resolution Chamber. Decision of the Dispute Resolution Chambre ze dne 2. března 2020 [online]. In: www.digitalhub.fifa.com. [cit. 2024-01-12]. Dostupné na: <https://digitalhub.fifa.com/m/47ef7cd9e2b8afb8/original/cqhzrmmppmsosns6frde-pdf.pdf>

Dispute Resolution Chamber. Decision of the Dispute Resolution Chambre, bod 23, ze dne 2. března 2020 [online]. In: www.digitalhub.fifa.com. [cit. 2024-01-10]. Dostupné na: <https://digitalhub.fifa.com/m/47ef7cd9e2b8afb8/original/cqhzrmmppmsosns6frde-pdf.pdf>

ECHO24. Sparta musí řešit opicí skřeky z hlediště. "Porazili jsme rasismus," řekl trenér Monaka [online]. Echo24, 2021 [cit. 2023-12-02]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/SHEMW/sparta-musi-resit-opici-skreky-z-hlediste-porazili-jsme-rasismus-rekl-trener-monaka>

Evropská unie. *Smlouva o fungování Evropské unie* – Stručný přehled [online]. [cit. 2023-12-11]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/CS/legal-content/summary/treaty-on-the-functioning-of-the-european-union.html>

Evropský parlament a rada EU. Směrnice (EU) 2019/1152 ze dne 20. června 2019 o transparentních a předvídatelných pracovních podmínkách v Evropské unii. Článek 18. Úřední věstník Evropské unie. Dostupné také z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CZ/TXT/?uri=CELEX:32019L1152>

Hašek prohrál mezinárodní arbitráž se Spartou, pokutu však dostal výrazně nižší [online]. iDNES.cz. [cit. 2024-01-09]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/fotbal/prvni-liga/sparta-martin-hasek-spor-arbitraz.A221128_203928_fotbal_ten

FAČR. Přestupní řád FAČR ve znění účinném od 1.2.2023 [online]. [cit. 2024-01-27]. Dostupné z: <https://www.fotbal.cz/facr/document/download/113486>

FIFA. *Regulations on the Status and Transfer of Players* [online]. In: www.fifa.com, [cit. 2024-01-12]. Dostupné na:

<https://digitalhub.fifa.com/m/1b47c74a7d44a9b5/original/Regulations-on-the-Status-and-Transfer-of-Players-March-2022.pdf>

Fotbalista žaloval Spartu. Neuspěl, ale na FIFA se hodně divili české specialitě [online]. In: www.seznamzpravy.cz. [cit. 2024-01-08]. Dostupné na:

<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/fotbalista-zaloval-spartu-neuspel-ale-na-fifa-se-hodne-divili-ceske-specialite-123776>

Fotbalová asociace České republiky. Přestupní řád – edice 2020/2021, § 3 odst. 3. [online]. Dostupné z: <https://facr.fotbal.cz/document/download/76877>

Francie. *Code du sport*, verze konsolidovaná k 1. lednu 2019. In: Legifrance [online]. [cit. 2023-12-10]. Dostupné z:

<https://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do?cidTexte=LEGITEXT000006071318>

Generální finanční ředitelství. *Sdělení GFR k rozsudku NSS ve věci zdaňování příjmů profesionálních sportovců* [online]. [cit. 2023-12-18]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/informace- stanoviska-a-sdeleni/2017/sdeleni-gfr-k-rozsudku-nss-ve-veci-zdanovani-prijmu-profesionalnich-sportovcu>

Hašek spor se Spartou vyhrotil. Dal výpověď a nepřišel na trénink béčka [online]. iDNES.cz. [cit. 2024-01-12]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/fotbal/prvni-liga/martin-hasek-sparta-vypoved-smlouva.A200313_145938_fotbal_min

Highest-paid athletes 2021 [online] In: forbes.com [cit. 13.3.2022]. Dostupné na: <https://www.forbes.com/sites/brettknight/2021/05/12/the-worlds-10-highest-paid-athletes-conor-mcgregor-leads-a-group-of-sports-stars-unfazed-by-the-pandemic/?sh=711cc2bb26f4>

How Much Super Bowl Commercials Cost in 2022, and Through the Years [online] In nbclosangeles.com [cit. 17.2.2022] Dostupné na

<https://www.nbclosangeles.com/news/sports/super-bowl-2022/a-look-at-super-bowl-commercial-costs-through-the-years/2822339/>

Jak je zdaněn profesionální sportovec. 2021, [online]. [cit. 2023-12-09]. Dostupné z: <https://www.ekp.cz/novinky-blog/jak-je-zdanen-profesionalni-sportovec-nepromarnete-lhutu-pro-zpetnou-zadost-o-uplatneni-60-vydajoveho-pausalu/>

Krajský soud v Českých Budějovicích. Rozsudek ze dne 17.12.2010, sp. zn. 10 Af 93/2010 - 41. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/judikat/kscb/10-af-93-2010-41>

LINHART, Jiří a Čechák, Vladimír. Sociologická encyklopedie. *Sport* [online]. 2020 [cit. 2023-10-12]. Dostupné z: <https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Sport>

Listina základních práv a svobod. Poslanecká sněmovna parlamentu České republiky [online]. [cit. 2023-11-12]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/docs/laws/listina.html>

MÁDL, Luděk. 2013. *Výstražný dopis z UEFA. Na české kluby zaútočí 3. bundesliga*. Aktuálně.cz [online]. [cit. 2023-12-20]. Dostupné z: <https://sport.aktualne.cz/fotbal/vystrazny-dopis-z-uefa-cesky-fotbal-se-boji-3-bundesligy/r~ca231a282fed11e3888f002590604f2e/>

Ministerstvo práce a sociálních věcí. *Stanovisko k nové definici nelegální práce* [online]. [cit. 2023-12-16]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/svarcsystem>

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Bílá kniha o sportu* [online]. [cit. 2023-12-06]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/sport/bila-kniha-o-sportu>
Esports in Olympics. *Violence must be addressed*, IOC president says [online]. 2018, September 1 [cit. 2023-12-29]. Dostupné z: <https://olympics.nbcsports.com/2018/09/01/esports-olympics-violence/>

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Koncepce podpory sportu 2016-2025* [online]. [cit. 2023-12-09]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/sport-1/koncepce-podpory-sportu-2016-2025>

Mortality and life expectancy statistics [online] In ec.europa.eu [cit. 12.8.2023]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/eurostat/statisticsexplained/index.php?title=Mortality_and_life_expectancy_statistics#Life_expectancy_at_birth

MOULY, Jean. *Sur le recours au contrat de travail a duree determinee dans le sport professionnel - Le droit commun du travail a-t-il encore un avenir dans le domaine du sport?* In: [s.n.], 2000. Dostupné z: <https://api.semanticscholar.org/CorpusID:162670143>

PARRISH, Richard: The Birth of European Union Sports Law. In: *Entertainment and Sports Law Journal* [online], Vol. 2, 2003 [cit. 2023-12-18]. Dostupné z https://www.researchgate.net/publication/255647785_The_Birth_of_European_Union_Sports_Law

Pokuty v Premier League. *Hráči platí za sprchu bez pantoflů i zapomenutou „podprsenku“* [online] In cnn.iprima.cz [cit. 2023-06-12]. Dostupné na <https://cnn.iprima.cz/pokuty-v-premier-league-hraci-plati-za-sprchu-bez-pantofel-i-zapomenutou-podprsenku-114052>

Premier League renews £4.8bn TV deal with extra £100m trickle-down funds[online] In. [theguardian.com](https://www.theguardian.com) [cit. 13.3.2022]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/football/2021/may/12/premier-league-set-for-45bn-new-tv-deal-with-sky-bt-and-amazon>

Rozhodnutí CAS ve věci Martin Hašek [online]. [Sparta.cz](https://sparta.cz). [cit. 2024-01-11]. Dostupné z: <https://sparta.cz/cs/clanek/rozhodnuti-cas-ve-veci-martin-hasek-40302>

Smlouva o fungování Evropské unie. In *EUR-Lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 2023-12-11]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/CS/legal-content/summary/treaty-on-the-functioning-of-the-european-union.html>

Statistics on sport participation – Statistics Explained [online] In ec.europa.eu [cit. 12.8.2023]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/eurostat/statisticsexplained/index.php?title=Statistics_on_sport_participation#Active_participation_in_sport

Super Bowl LVI averages audience of 112.3 million viewers, is most-watched show in five years [online] In [nfl.com](https://www.nfl.com) [cit. 17.2.2022] Dostupné na <https://www.nfl.com/news/super-bowl-lvi-averages-audience-of-112-3-million-viewers-is-most-watched-show-i>

Super Bowl Ratings History (1967-present) [online] In [sportsmediawatch.com](https://www.sportsmediawatch.com) [cit. 17.2.2022] Dostupné na <https://www.sportsmediawatch.com/super-bowl-ratings-historical-viewership-chart-cbs-nbc-fox-abc/>

SVOBODA, Arnošt. *Sport a Evropská unie*. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. [cit. 2023-11-09]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/mvcren/article/sport-a-evropska-unie.aspx>

Ústava České republiky. Článek 4. [online]. [cit. 2023-12-17]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/docs/laws/constitution.html>

8 Seznam tabulek a zkratek

8.1 Seznam tabulek

Tabulka 1: Zdaňování Příjmů Českých Sportovců	36
---	----

8.2 Seznam použitých zkratek

ČR – Česká republika

EU – Evropská unie

FAČR – Fotbalová asociace České republiky

LZPS – Listina základních práv a svobod

NSS – Nejvyšší správní soud

OSVČ – Osoba samostatně výdělečně činná

OZ – Občanský zákoník

PŘ – Přestupní řád Fotbalové asociace České republiky

RSTP – Regulations on Status of Players

SFEU – Smlouva o fungování Evropské unie

Abstrakt

Název práce: Povaha práce profesionálních sportovců se zaměřením na fotbal

Tato diplomová práce se zabývá problematikou postavení profesionálního sportovce z pohledu pracovního práva s detailním zaměřením na profesionální sportovce kolektivních sportů, zejména na fotbalisty. Hlavní zkoumanou otázkou je, zda povaha práce sportovců v kolektivních sportech naplňuje znaky závislé práce dle Zákoníku práce, nebo zda se jedná o činnost nezávislou. První část práce je teoretická a uvádí do problematiky sportu a práva. V druhé části autor zkoumal kompatibilitu sportu a pracovního práva a následně se věnoval postavení profesionálního sportovce z pohledu českého právního řádu a judikatury Nejvyššího správního soudu. Autor došel k závěru, že profesionální sportovci mohou působit jako zaměstnanci nebo jako osoby samostatně výdělečně činné a vysvětlil výhody těchto odlišných statutů. V otázce závislosti došel k závěru, že povaha činnosti profesionálního sportovce v kolektivních sportech takové znaky naplňuje, avšak Zákoník práce na tyto vztahy použít nelze z důvodu některých jeho institutů, které jsou autorem v práci popsány. Třetí část práce je pak zaměřena na daňové aspekty postavení profesionálního sportovce. Autor v ní poukázal na rozdíly u zdaňování zaměstnanců a osob samostatně výdělečně činných. Ve čtvrté části práce je komparatistika úpravy profesionálního sportu a sportovců v jiných zemích západní Evropy, konkrétně s Německem a Francií. V poslední páté části se Autor detailně věnoval fotbalu a případům řešeným ve spojitosti s českou praxí. V závěru práce poté autor navrhuje řešení současné situace, kdy je dle jeho názoru oblast profesionálního sportu nedostatečně právně regulovaná.

Klíčová slova: sport, profesionální sportovec, zákoník práce

Abstract

Title of thesis: The nature of the work of professional athletes with a focus on football

This thesis deals with the issue of the status of professional athletes from the perspective of labour law with a detailed focus on professional athletes of collective sports, especially football players. The main question examined is whether the nature of the work of athletes in collective sports fulfils the characteristics of dependent work under the Labour Code or whether it is an independent activity. The first part of the thesis is theoretical and introduces the issues of sport and law. In the second part, the author examines the compatibility of sport and labour law and then discusses the position of the professional athlete from the perspective of the Czech legal system and the case law of the Supreme Administrative Court. The author concluded that professional athletes could act as employees or as self-employed persons and explained the advantages of these different statuses. On the issue of dependence, he concluded that the nature of the activity of a professional athlete in team sports fulfils such features, but that the Labour Code cannot be applied to these relationships because of some of its institutes, which the author described in his work. The third part of the thesis is then focused on the tax aspects of the status of a professional athlete. The author pointed out the differences in taxation of employees and self-employed persons. The fourth part of the thesis is a comparative study of the treatment of professional sport and athletes in other Western European countries, namely Germany and France. In the fifth and final part, the author discusses in detail football and the case law dealt with in connection with Czech practice. In the conclusion of the thesis, the author then proposes a solution to the current situation where, in his opinion, the field of professional sport is insufficiently regulated by law.

Key words: sport, professional athlete, Labour Code